

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατριμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος

Ἀθῆναι, 6 Ἰουνίου 1936

Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 27

ALPHONSE DAUDET

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΣΑΒΒΑ

Ὁ Φραγκίσκος Μαμάης, ἓνας γε-
ρούλης ποὺ ἔπαιζε φλάουτο, καὶ ποὺ
συνεΐθιζε νὰρχεται κατὰ τὸ βραδάκι
στὸ σπίτι μου νὰ πιούμε κανένα κρα-
σάκι, μοῦ διηγήθηκε μιὰ φορὰ ἓνα
μικρὸ δράμα ποὺ ἔγινε στὸ χωριό
μας, πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια. Ἡ διή-
γησις τοῦ ἀγαθοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου
μὲ συγκίνησε πολὺ, καὶ θὰ προσπα-
θῶ νὰ σᾶς τὴ πῶ ὅπως τὴν ἄκουσα.
Φανταστῆτε, ἀγαπητοί μου ἀναγνώ-
στες, ὅτι ἔχετε μπροστά σας ἓνα γέρο
φλαουτίστα ποὺ σᾶς μιλάει :

«Ὁ τόπος μας, καλὲ μου κύριε,
δὲν ἦταν πάντα ὅπως τώρα φτωχὸς
καὶ χωρὶς καμμιά κίνησις. Μιὰ φορὰ
γινότανε μεγάλο ἐμπόριο στ' ἀλεύρια,
καὶ ἀπὸ δέκα χιλιόμετρα μακριὰ
ἔφταναν ἄνθρωποι μὲ σᾶρι γι' ἄλε-
σμα. . . Ὅλοι οἱ λόφοι γύρω στὸ χω-
ριό, ἦσαν γεμάτοι ἀνεμόμυλους.

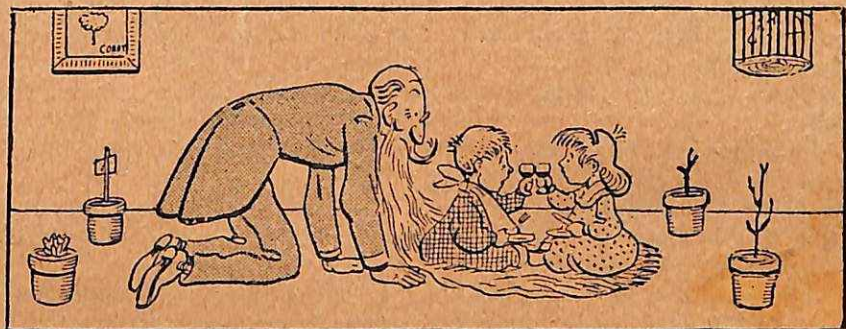
»Δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ἔβλεπες τὰ
φτερά τους νὰ γυρίζουν στὸν ἀέρα,
ἀπὸ τὰ πεύκα, καὶ καραβάνια
ἀπὸ μικρὰ γαϊδουράκια, φορτωμένα
μὲ σακιά, ν' ἀνεβοκατεβαίνουν τὰ
μονόπατια.

»Ὅλη τὴν ἑβδομάδα ἦταν μιὰ
ἀπόλαυσις ν' ἀκοῦς τὸν κρότο τοῦ
καμουτσικιῦ, τὸ τρίξιμο τῶν σακ-
κουλιῶν καὶ τὸ «ντέεε-ντέ . . .» τῶν
μυλωνάδων. . .

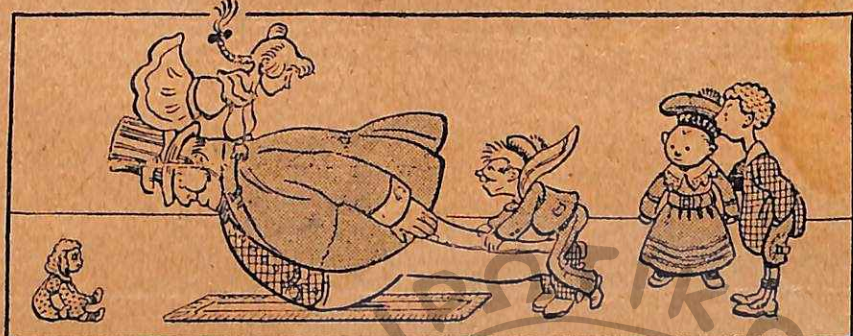
»Τὴν Κυριακὴ πηγαίναμε ὁλόκλη-
ρες παρέες στοὺς μύλους. Καὶ κεῖ
μας φίλευαν μοσχάτο οἱ μυλωνάδες.
Οἱ γυναῖκες τους φοροῦσαν τὰ γιορ-
τινά τους, ἐγὼ μὲ τὸ φλάουτό μου
τοὺς ἔπαιζα καὶ χορεύανε ἕως τὴ νύ-
χτα, ἀργά.

»Καθὼς βλέπετε οἱ ἀνεμόμυλοι ἦ-
σαν ἡ αἰτία ποὺ ὁ τόπος ἦταν εὐτυ-
χισμένος. Δυστυχῶς ὅμως κάτι Παρι-
ζιάνοι σκέφτηκαν νὰ φτιάσουν ἓναν
ἀτμόμυλο ἀπάνου στὸν κεντρικὸ δρό-
μο τῆς Γαρσάκνας. «Κάθε καινούρ-

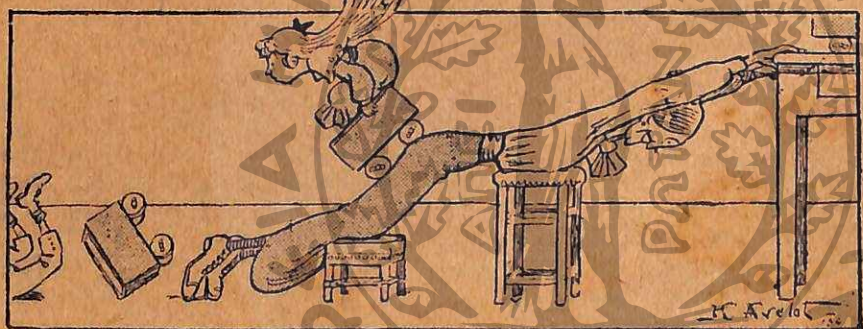
ΣΕ ΤΙ ΧΡΗΣΙΜΕΥΟΥΝ ΟΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Τί εὐχάριστο ποὺ εἶναι νάχης ἓναν παπποῦ μὲ μεγάλη γενειάδα, καὶ νὰ κά-
θεται ἀπάνω νὰ προγενεματίξης . . . στὴ χλόη! . . .

Τί εὐχάριστο ποὺ εἶναι νάχης ἓνα θεῖο κοίλαρᾶ, γιὰ νὰ παίξης τραμπα-
τρομπαλίζουμαι! . . .

Τί εὐχάριστο ποὺ εἶναι νάχης μιὰ θεῖα ψηλὴ κι' ἀδύνατη, γιὰ νὰ παίξης
ἀπάνω της τὸ ρωσικὸ σιδηρόδρομο!

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Γάργερη Βρυσούλα

γιο, κι' ώρατο!» καθώς λένε στον τόπο μας. «Όλοι πήραν τη σειρά να στέλνουν το στάρι τους στον άτμόμυλο γι' έλευση, και οι καυμένοι οι άνεμόμυλοι έμείνανε χωρίς δουλειά. Λίγον καιρό δοκίμασαν να συναγωνιστούν αλλά ο άτμός τους νίκησε, και σιγά-σιγά ο ένας έπειτα από τόν άλλο βλοο οι άνεμόμυλοι κλείσανε.

«Τα μικρά γαϊδουράκια δεν άνεδοκατεβαίνανε πιά στα μονοπάτια. Οι μωλωνούδες πούλαγαν τα χρυσάφικά τους. Πάει και το μωσαχάτο, πάνε και οι χοροί... Άδικα φύσαγε ο μαϊστρος... άκούητα τα φτερά... Μιά ήμέρα ή κοινότητες γκρέμισε βλους τους άνεμομύλους, και στή θέση τους έφύτεψε άμπέλια και έλιές.

«Κι' όμως, μέσα σ' έλη αυτή την καταστροφή, ένας άνεμόμυλος εξακολουθούσε να γυρίζει τα φτερά του πάνω στο δούφο, για πείσμα βλων των μωλωνάδων.

«Ήταν ο μύλος του μπάρμπα-Σάββα.

«Ο μπάρμπα-Σάββας ήταν ένας γέρος που έζησε έξηντα σχεδόν χρόνια μέσα στ' άλεύρια και είχε μανία για τη δουλειά του. Πήγε να τρελλαθώ όταν έγινε ή έγκατάσταση του άτμόμυλου. Όχι τώ μέρες γύριζε στο χωριό και προσπαθούσε να σηκώσει τον κόσμο στο ποδάρι.

—Μήν πηγαίνετε κει-κάτου σαυτούς τους ληστές που μεταχειρίζονται για να φτιάσουν ψωμί τον άτμό, την έφεύρεση αυτή του διαβόλου, ενώ έγω δουλεύω με το μαϊστρο και την τραμουντάνα, που είναι ή άναπνοή του Θεού...

«Και σφιζότανε λογών-λογιών επαινούς για τους άνεμομύλους. Μά κανείς δεν τον άκουγε.

«Τότε στήν άπελπισία του, κλείστηκε στο μύλο του ο γερομυλωνάς και ζούσε σάν θηρίο. Δεν κράτησε κοντά του ούτε τη μονάκριδη έγγονούλα του τη Ρηνούλα, που την άγάπαγε τόσο, ένα κοριτσάκι δεκαπέντε χρονών, που είχε χάσει τους γονείς του και δεν είχε κανέναν άλλο στον κόσμο από τον παππού του.

«Η καϊμένη ή μικρούλα άναγκάστηκε τότε να δουλεύη, τότε στο θέρισμα τότε στο μάξιμα των έλιών, τότε σε άλλα μεροκάματα. Κι' όμως, ο παππούς της φαινόταν να την άγαπάη πολύ... Καμμιά φορά πήγαινε με τα πόδια τέσσερα χιλιόμετρα βρόμο, για να την ιδη κι' όταν βρισκόταν κοντά της, περνούσε ώρες δλόκληρες να την κοιτάη και να κλαίη...

«Μέσ' το χωριό λέγανε πως από σιγγουινά ο γερομυλωνάς έδιωξε τη

Ρηνούλα, και φυσικά που δεν ήταν τιμητικό γι' αυτόν άφήση τη μικρή να βασανίζεται μόνη της.

«Άκόμη, τον κακοουθέντιαζαν, και λέγανε πως κατήντησε έτσι ο μπάρμπα-Σάββας που άλλοτε βλος ο κεσμος του είχε τέτοια ύπόληψη, να σέρνεται τώρα σά ζητιάνος στους δρόμους, ευπόλυτος, με κουρελιασμένα ρούχα, και τρούπιο σκούφο. Τό άποτέλεσμα ήταν ότι την Κυριακή όταν έμπαινε στήν εκκλησία, ντρεπόμαστε για λογαριασμό του μες οι άλλοι γέροι. Κι' ο μπάρμπα-Σάββας το καταλάβαινε, και δεν έρχόταν να καθήση στο στασίδι του, παρά πήγαινε παράμερα σε μία γωνιά μαζί με τους φτωχούς.

«Κάτι μυστικό έκρυβε ή ζωή του μπάρμπα-Σάββα. Από καιρό κανείς δεν πήγαινε να άλέση το στάρι του σ' αυτόν κι' όμως ο μύλος του γύριζε πάντα...

«Κατά το βραδάκι συναντούσε κανείς το γερομυλωνά να οδηγώ το γαϊδουράκι του φορτωμένο σακκιά άλεύρι.

—«Όρα καλή, μπάρμπα-Σάββα! το φωνάζανε οι χωρικοί. Πώς πάει ο μύλος;

—«Καλά καλά, παιδιά μου, άπαντούσε το γεροντάκι ευχαριστημένο. Δόξα τώ Θεώ, ή δουλειά δέ λείπει...

«Κι' αν ρώταγαν πως τελοςπάντων κατάφερνε να βρίσκη τόση δουλειά, έδωζε το δάχτυλο στο στόμα, κι' άπαντούσε σοδάρά:

—«Λέξη πουθενά... Κάνω έξαγωγή...

«Ποτέ δεν κατάφερνε να του άποσπάσω περισσότερα. Όσο για να τρωπώση κανείς τη μύτη του στο μύλο, έπρεπε να το βγάλη από το μυαλό του... Ούτε ή Ρηνούλα δεν κόταγε να το κάνει...

«Όταν περνούσε κανείς απ' έξω, έδλεπε πάντα κλειστή την πόρτα τα φτερά του μύλου να γυρίζουνε, το γαϊδουράκι να βόσκη στο γρασίδι, και μία μεγάλη κι' άδύνατη γάτα, να λίκνεται στο παράθυρο και να σάς κοιτάη άγρια. «Όλα αυτά είχανε κάτι το μυστηριώδες, κι' έδιναν άφορμή, να λέη πολλά ο κόσμος. «Ο καθένας έδινε τη δικιά του έξηγήση για το μυστήριο του μπάρμπα-Σάββα. Η γενική όμως γνώμη, ήταν πως στο μύλο ύπηρχαν περισσότερα σακκιά με λίρες παρά με άλεύρι. Τέλος, όλα άνακαλύφθηκαν. Και να πως:

«Μιά μέρα άνέβηκα ως το μύλο για να συναντήσω το μπάρμπα-Σάββα. Έπρόκειτο για μία σοδαρή ύπόθεση που τον ενδιέφερε. «Α! το γεροπαράξενο! Έπρεπε να δήτε πως

μέ δέχτηκε! Ήταν άδύνατο να τον καταφέρω να μου άνοιξη την πόρτα. Προσάβησα να του έξηγήσω την άφορμή που μ' έφερε ως κει πάνω, άνάμεσα από την κλειδαρότρυπα, ο γέρος δέ μου έδινε καμμιά άπάντηση, παρά με έξαπέστειλε από κει που ήρθα...

«Μου άνέβηκε το αίμα στο κεφάλι, αλλά προσπάθησα να συγκρατηθώ, κι' άφρα ατόν τον τρελλό στο μύλο του, και κατηφόρησα προς το χωριό. Μετά από λίγες μέρες, δοκίμασα πάλι, αυτή τη φορά ο μπάρμπα-Σάββας, έλειπε. Προσάβησα ν' άνοιξω την πόρτα, αλλά ήταν διπλά κλειωμένη.

«Εύτυχώς ο φιλαράκος μας είχε άφιση μία άνεμόσκαλα και μου ήρθε άμέσως ή ιδέα ν' άνέβω στο παράθυρο, κι' από κει να πηδήσω μέσα και να δω τί είχε μέσα ο περίφημος αυτός μύλος. Άλλά, παράξενο πράγμα! βλος ο μύλος ήταν άδειος! Ούτε ένα σακκι άλεύρι, ούτε ένα σπειρί στάρι! ούτε καν άλευρόσκηνη στους τοίχους μόνο άράχνες. Ίχνος από την ώραία μυρουδιά του άλεσμένου σταριού...

«Όλα σκεπασμένα με σκόνη. «Ο γάτος κοιμότανε. Επίσης, στο κάτου μέρος του μύλου, έδλεπε κανείς την έγκατάλειψη και την άθλιότητα. Ένα παλιοκρέβατο, κάτι κουρέλια, ένα κομμάτι ψωμί πάνω στο σκαλοπάτι, και σε μία γωνιά, κάτι ποντικοφαγωμένα σακκιά γεμάτα χύμα...

«Αυτό ήταν το μυστικό του μπάρμπα Σάββα, αυτά τα σακκιά με το χύμα άνεδοκατέβαζε και γύριζε στους δρόμους του χωριού, για να κάνει ή πιστέφουνε ότι άλεθε άλεύρι... Καϊμένη μύλε, καϊμένη μπάρμπα-Σάββα, από καιρό ήταν σ' άχρηστία. Τα φτερά του άνεμομύλου γύριζαν, αλλά ο άνεμόμυλος άλεθε άέρα.

«Γύρισα στο χωριό με σφιγμένη την καρδιά. Χωρίς να χάσω καιρό έτρεξα στους γείτονες και τους διηγήθηκα όλα αυτά, κι' αποφασίσαμε, ότι έπρεπε, χωρίς άναβολή, να φέρουμε στο μύλο όσο στάρι είχαμε στα σπίτια μας.

«Άμ' έπος, άμ' έργον. «Όλοι ξεκίνησαν για τον άνήφορο, με τα γαϊδουράκια τους γεμάτα στάρι, αυτή τη φορά πραγματικό στάρι.

«Ο μύλος ήταν άνοιχτός κι' ο μπάρμπα-Σάββας καθισμένος πάνω στο σακκι με το χύμα, έκλαιγε με το κεφάλι του μέσα στα χέρια. Είχε καταλάβει ότι κατ' την άπουσία του είχαν μπει στο μύλο του κι' άνακαλύψει το μυστικό του.

—«Καϊμένο κουφάρι! έλεγε, τί σου μένει πιά, παρά να πεθάνης!

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ ΤΗΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΑ' — 'Ιστορία Αηστών στο Μαρόκο

Ποτέ δεν πρέπει να διαβάη κανένας έφημερίδες στα παιδιά, γιατί ό,τι άκούνε θέλουν να το κάνουν και άποτελέσματα δεν είναι ευάριστα.

Χτες το βράδυ, τα παιδιά μου, πριν κοιμηθούν, μου γύρευαν μία ιστορία, κι' έπειδή τους έχω πει πολλές φορές όσες ξέρω, βρέθηκα σε δύσκολη θέση.

—Να μη μάς πής τα ίδια και τα ίδια, γρίνιασε ο Άλφρεδος. Τόν «Παπουτσιωμένο Γάτο» και τη «Σταχοπούτα» κοντεύω να τα μάθω απέξω. Έπειτα αυτές είναι ιστορίες για κορίτσια.

—Και γι' αυτό είναι τόσο ωραίες! φώναξε ή Ροζίτα. Έμένα μάρεσουν πολύ όταν έχουν νεράιδες, μάγισσες, βασιλοπούλες, ήλιογέννητες...

—Άκουσα τότε τον Κουίν Κουίν να μουμουρίζη περιφρονητικά:

—Τί κοντά που είναι τα κορίτσια!

—Κουίν-Κουίν, είσαι άνυπόφορος! το φώναζε. Δεν ήταν καθόλου ευγενικό αυτό που είπες. Το βράδυ θά φας μόνο ξερό ψωμί.

—Δε με νοιάζει γιατί δεν πεινώ καθόλου, άποκριθήκε αυθάδικα ο Κουίν-Κουίν.

Η Μόνικα άρχισε να κλαίη.

—Ε! τί έχεις πάλι, Μόνικα;

—Ο Κουίν-Κουίν περπατεί άπάνω μου, κι' είναι τόσο βαρύς! είπε κλαίγοντας ή μικρή.

—Πώ, πώ, τί ύπερβολική που είναι φώναζε ο Κουίν-Κουίν. Μόλις την πάτησα λιγάκι χωρίς να θέλω. Έπειτα που βρέθηκα έγω βαρύς; Είμαι καθόλου βαρύς, Άρκουδίτσα;

Η Άρκουδίτσα άποκρίθηκε μ' ένα αμφίβολο νεύμα που έσήμαινε και ναι και όχι.

—Δεν είσαστε καλά παιδιά άπόψε! είπα έγω θυμωμένη. Και θά πλαγιάστε χωρίς ιστορία. Έμπρός!

—Όχι, μαμά! άρχισαν να φωνάζουν όλα. Θά μάς πής ιστορία! θέλουμε ιστορία!

Τί να κάμω; Έπρεπε να τα ευχαριστήσω. Έπειτα μάρεσει και μένα να τους διηγούμαι και να τα βλέπω νακούνε με τόση προσοχή, κάνοντας τα μάτια τους καρούλια.

Πήρα μία έφημερίδα του μπαμπά κι' άρχισα να τους διαβάζω μία ιστορία για ληστές του Μαρόκου, που τους κυνηγούσαν άποσπάσματα. Άλλά δεν μπόρεσα να προχωρήσω, γιατί τα όνόματα των ληστών, των στρατιωτικών και των τόπων ήταν δύσκολα να τα προφέρη κανένας, και σταμάτησα.

—Κι' άλλο! κι' άλλο! άρχισαν να φωνάζουν ο Γουλιέλμος, ο Άλφρεδος και ο Κουίν-Κουίν. Τί γίνεται παρακάτω; Θέλουμε τ'άκούσουμε! Οί ληστές νικούν ή οι στρατιώτες;

—Είναι τόσο ωραίο! πρόσθεσε ο Κουίν-Κουίν γουολώνοντας τα μάτια.

Τα κορίτσια δεν ήταν της ίδιας γνώμης. Αυτά φοβούνταν νακούνε για ληστές. Η Μόνικα μάλιστα έβαλε πάλι τα κλάματα.

(Απ' το Γαλλικό)

ΜΥΡΡΑ ΑΛΟΗ

—“Ε, φτάνει πιά! φώναξε. “Εγώ είμαι τρελλή που κάθουμαι και σās διαβάζω ιστορίες. Στα κρεβάτια σας γρήγορα!

Κι’ ἐδίπλωσα βιαστικά την ἐφημερίδα.

Δὲν θυμᾶμαι τί ἔγινε παρακάτω. “Εβαλα τὰ παιδιά στὰ κρεβάτια τους ἢ ὄχι; “Ημουν τόσο νυσταγμένη! Μ’ ἔδυσε ἡ νταντά καὶ πλάγιασα. Καὶ νά, ἅμα σηκώθηκα τὸ πρωτὶ, βοήκα ὅλες μου τίς κοιλίες στὸ πόδι.

—Τί κάνετε σείς ἐδῶ! τοὺς εἶπα. Εἶμαι βέβαιη πὼς τὴ νύχτα παίξατε τοὺς ληστὲς καὶ κάματε μάχη μετὰ τοσοπιάσματα. Ναί, ναί, τὸ βλέπω. Μ’ ἂν εἶναι ἔτσι, πρέπει νὰ κουβαλήσουμε τοὺς πληγωμένους στὸ νοσοκομεῖο.

Κοιτάχτηκαν μετὰ χαρὰ. Τίποτα δὲν τὰ διασκεδάζει περισσότερο παρὰ νὰ παίζουν «νοσοκομεῖο». Μὰ καὶ μένα τὸ ἴδιο.

(“Ακολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΟΪΒΟΔΑΣ

“Αγαπητοί μου,

ΣΑΣ μίλησα κι’ ἄλλη φορά γιὰ τὸ κοσμογάπητο αὐτὸ παιδί. “Ηταν τότε πού ἀπὸ βασιλιάς ἔγινε, ἢ μᾶλλον ξαναγίνε, διάδοχος. “Ολα τὰ πρωτότοκα βασιλόπουλα ἀπὸ διάδοχοι γίνονται βασιλεῖς. Στὸ βασιλόπουλο τῆς Ρουμανίας, τὸν μικρὸ βοῖβόδα Μιχαήλ, συνέβηκε τὸ ἐναντίο. Πὼς αὐτό; “Ισως θὰ θυμᾶστε: Κάποτε ὁ πατέρας του, ὁ βασιλιάς Κάρολος, ἀποφάσισε νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ θρόνο καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Βασιλιάς ἀνακηρύχθηκε, παιδάκι τότε, ὁ Μιχαήλ. Κι’ ἔμεινε κάμποσο καιρὸ στὸ θρόνο, μετὰ ἀντιβασίλεις, ἐννοεῖται, καὶ κηδεμόνες. “Ο πατέρας του ἔμεινε τὸ μετάνιωσσε. Καὶ μιὰ ὥρα πρῶτα ξαναγύρισε στὴ Ρουμανία καὶ ξαναπῆρε τὸ θρόνο του. “Ετσι ὁ μικρὸς Μιχαήλ... ἔθερονιάστηκε. Κι’ ἀπὸ τότε βασιλιάς τῆς Ρουμανίας εἶναι πάλι ὁ Κάρολος, καὶ διάδοχος ὁ γιὸς του, ὁ βοῖβόδας. “Η μικρὴ παρένθεσις—εὐτυχισμένη ἄραγε ἢ δυστυχισμένη;—στὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ ἔκλεισε. Καὶ τώρα ἐξακολουθεῖ τὴ ζωὴ του κανονικά. “Οσο ζῇ ὁ πατέρας του, ὁ Μιχαήλ θὰ εἶναι διάδοχος. Καὶ μόνο μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του θὰ γίνῃ βασιλιάς, ὅπως ὅλα τὰ πρωτότοκα βασιλόπουλα τοῦ κόσμου...

Σήμερα ὁ Μιχαήλ δὲν εἶναι πιά παιδάκι· εἶναι ἑφτάβος δεκαπέντε χρόνων. Κι’ ἐξαιτίας ἰσχυρῆς παλιᾶς παράξενης ἱστορίας του, κινεῖ πολὺ τὴν προσοχὴ καὶ τὴ συμπάθεια. Σὲ μιὰ ἐφημερίδα βρῖσκω πολλές πληροφορίες γιὰ τὴ ζωὴ πού κάνει σὰ διάδοχος. Φυσικά, τίς περισσότερες ὥρες τοῦ ἀπασχολοῦν τὰ μαθήματα. “Ο διάδοχος σπουδάζει, ἐκπαιδεύεται, μορφώνεται, γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἕνας καλὸς βασιλιάς, χωρὶς ἀντιβασίλεις πιά καὶ κηδεμόνες... Κι’ ὁ πατέρας του τοῦ ἔχει καταστρώσει ἕνα

πρόγραμμα πρωτότυπο, μοναδικό, θαυμάσιο. Κανένα ἄλλο βασιλόπουλο στὸν κόσμον δὲν πιστεύω νὰ ἐκπαιδεύεται ἔτσι. Κι’ ἀκοῦστε: Τὰ μαθήματα γίνονται στὸ παλάτι, ἀλλὰ ὁ διάδοχος δὲν εἶν’ ἐκεῖ μονάχος μετὰ τοὺς καθηγητὲς του· ἔχει καὶ συμμαθητὲς. Διαλέγουν κάθε χρόνο δώδεκα καλὰ παιδιά τῆς ἡλικίας του ἀπ’ ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Ρουμανίας κι’ ἀπ’ ὅλα τὰ κοινωνικά στρώματα. Εἶναι γιοὶ ἀξιωματικῶν, τραπεζιτῶν, ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, γιατρῶν, δικηγόρων, μὰ κι’ ἀπλῶν ἐργατῶν, ἀκόμα καὶ χωρικῶν. “Ολοι αὐτοὶ στὰ σχολεῖα τους ἔχουν πάρει ἀριστα κι’ ἔχουν δεῖξει διαγωγή ἀρίστη. Καὶ γίνονται, γιὰ ἕνα χρόνο, συμμαθητὲς τοῦ διαδόχου. Φιλοξενοῦνται δηλαδὴ στὸ παλάτι, ὅπως νὰ ποῦμε σὲ οἰκοτροφεῖο—τί τιμὴ μὰ καὶ τί «ζωὴ καὶ κόττα»!—καὶ κάνουν τὰ μαθήματά τους σ’ ἕνα ὠραῖο περίπτερο στὸν κήπο, πού εἶναι τὸ **σχολεῖο τους**. “Εκεῖ πᾶνε οἱ καθηγητὲς τίς ὥρισμένες ὥρες,—σὲ μιὰ σάλα μεθρανία καὶ μετὰ ἔδρα σὺν τάξει κάθε σχολεῖο—καὶ τίς ἄλλες, τὰ δώδεκα παιδιά—δεκατρία μετὰ τὸν διάδοχο—μελετοῦν μαζί, μιλοῦν, συζητοῦν, παίζουν, διασκεδάζουν. “Ο χρόνος τελειώνει καὶ τὰ παιδιά δίνουν τίς αὐστηρότερες ἐξετάσεις. Καμμιά ἐξαίρεση δὲν γίνεται γιὰ τὸν διάδοχο: παίρνει κι’ αὐτὸς δικαιοῦτα τὸ βαθμὸ πού τοῦ ἀξίζει. (Μιὰ φορά μάλιστα—διηγοῦνται—τὸν ἔπιασε τράχστις ἐξετάσεις καὶ, σὲ κάποιο μάθημα, δὲν εἶπε τίποτα· ἐπειδὴ ὅμως εἶχε γράψῃ γιὰ **ἀριστα**, σὲ μάθημα ἐκεῖνο πῆρε ἕνα... **λίαν καλῶς**). “Ακολουθοῦν οἱ διακοπές. Καὶ γιὰ τὸν ἐπόμενο χρόνο, διελέγονται πάλι, ἀπὸ τοὺς ἀριστοῦχους ὅλων τῶν σχολείων, ἄλλα δώδεκα παιδιά, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς τάξης τοῦ διαδόχου, γιὰ νὰ γίνουν οἱ καινούργιοι συμμαθητὲς του, σύνοικοι καὶ φίλοι.

Αὐτὸ γιὰ τὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ μαθήματα. Τὰ στρατιωτικά—ἐπὶσης ἀναγκαῖα γιὰ ἕνα μέλλοντα βασιλιά—ὁ διάδοχος, δυὸ-τρεις μῆνες τὸ χρόνο,

—τὰ κάνει σὲ κάποια Στρατιωτικὴ Σχολή, ὅπου ζεῖ σὺν ἀπλῶς στρατιώτῃς, μετὰ τὴ μεγαλύτερη πειθαρχία καὶ σκληραγωγία. Καμμιά ἐξαίρεση δὲν γίνεται γιὰ τὸν βοῖβόδα μετὰ τὸ ρόδινα μάγουλα καὶ τὰ πρασινογάλανα μάτια. Κάνει τὰ γυμνάσιά του, τίς πορεῖες του καὶ... τίς ἀγχαρεῖες του. Μονάχος του στρώνει τὸ κρεβάτι του, μονάχος του σκουπίζει τὸ θάλαμο, καὶ τὸ πρωτὶ, γυμνὸς ἀπὸ τὴ μέση κι’ ἀπάνω, περιμένει τὴ σειρά του γιὰ νὰ πλυθῇ.

“Ετσι λοιπὸν ἐκπαιδεύεται ὁ Μιχαήλ, ὁ μικρὸς διάδοχος τῆς Ρουμανίας. “Ο πατέρας του σκέφθηκε σφώτατα νὰ τὸν φέρῃ σὲ στενὴ συνάφεια μετὰ τὸ λαὸ του, καὶ γι’ αὐτὸ τοῦ δίνει συμμαθητὲς, ἄλλους κάθε χρόνο, ἀπ’ ὅλες τίς κοινωνικὲς τάξεις, ἀκόμα καὶ χωρικοὺς. “Ὡς πού νὰ τελειώσῃ τίς σπουδὲς του, θὰ ἔχῃ συνδεθῇ στενὰ μετὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους Ρουμάνους τῆς ἡλικίας του, πού θὰ τὸν γνωρίζουν, θὰ τὸν ἀγαποῦν, θὰ τὸν ἔχουν φίλο. Καὶ φαντασθῇτε τί στήριγμα, τί δύναμη θὰ εἶναι γιὰ τὸ μέλλοντα βασιλιά αὐτοῖς οἱ ὑπήκοοι πού θὰ ἔχουν ζήσει καὶ σπουδάσει μαζί του στὸ παλάτι! “Αλλά κι’ ὁ βασιλιάς ὁ ἴδιος πόσο θὰ ἔχῃ γνωρίσει τὸν τόπο του, τὸ λαὸ του, τὴ γλῶσσα του, τὰ ἔθιμα του, τὴν ψυχολογία του καὶ τίς ἀνάγκες του, ἀπὸ τὰ μαθητικά του χρόνια, πού θὰ τὰ ἔχῃ περάσει μετὰ τὸν διάδοχο, τὰ λογιῆς λογῆς Ρουμανόπουλα! “Ετσι κι’ ἡ Ρουμανία θὰ εὐτυχισμένη μ’ ἕνα βασιλιά πού θὰ τὴ γνωρίσῃ τόσο καλὰ, μὰ κι’ ὁ Μιχαήλ θὰ εἶναι ἕνας βασιλιάς εὐτυχισμένος.

Κι’ ἕνα ἄλλο συλλογίζουμαι τώρα: Αὐτὸν τὸν καιρὸ πού πλησιάζουν οἱ ἐξετάσεις, πόσες χιλιάδες παιδιά στὴ Ρουμανία, ἀπ’ αὐτὰ πού εἶναι στὴν ἴδια τάξη μετὰ τὸν διάδοχο, θὰ βάζουν ὅλα τὰ δυνατά τους νὰ πάρουν ἀριστα, ἀφοῦ ἦταν ἐπιμελῇ, φρόνιμα καὶ κόσμια ὅλο τὸ χρόνο, μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ γίνουν συμμαθητὲς του καὶ σύνοικοι στὸ παλάτι! Μικρὸ κέρδος κι’ αὐτὸ γιὰ τὴ Ρουμανία;

Σας ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κι’ ἄμα σῶπασε κι’ ὁ Ζιλδὰς, μετὰ τὴν ἐλπίδα πὼς τὸν ἔπεισε, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε:

— Τέλειωσες, μαουνιέρη;

— Ναί! ἔκαμε ὁ Ζιλδὰς ρίχνοντας μιὰ θριαμβευτικὴ ματιά στὸν Ζυχέλ.

— Καὶ σύ, Ζυχέλ;

— Ναί, θεῖτε μου.

— Λοιπὸν, νὰ πᾶτε κι’ οἱ δύο σας στὸ διάβολο! Συνεννοήθητε μ’ αὐτὸν τὸν καλαμαρά, ἀφοῦ τὸ θέλετε. “Εμένα ἀφήστε με. Δὲν θὰ τοῦ ἀπειθῶν τὸ λόγο παρὰ γιὰ νὰ τὸν βρῶ κλέφτη, ἐκδιαστή, παλιάνθρωπο! — Καὶ τώρα, καλημέρα σας ἢ καληνύχτα σας, ὅ,τι προτιμᾶτε!

Καὶ πετώντας μιὰ φοβερὴ βλαστήμια, πού ἔκαμε νὰ πεταχθῇ ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ τὸ χαλκί, ὁ καπετάν “Αντιφέρ τοὺς γύρισε τὴν πλάτη κι’ ἀπομακρύνθηκε.

Πάλι καλὰ, ἀφοῦ ἄφινε ἐλεύθερο τὸν Ζυχέλ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο πού ἤθελε. Καὶ νά, ἀφοῦ ἀπομακρύνθηκε ὁ τρομερὸς “Αντιφέρ, ὁ Μπέν-“Ομάρ, πού τὸν ἐσπρωχνε πάντα ὁ Σαούκ, βρῆκε τὸ θάρρος νὰ πλησιάσῃ τοὺς δύο ἄλλους.

— Κύριοι, τοὺς εἶπε ταπεινά, μετὰ μιὰ βαθεῖα ὑπόκλιση, μετὰ συγχωρεῖτε πού σās ἐνοχλῶ...

— “Ελεύθερα! Τί θέλετε, παρακαλῶ;

— Νὰ μάθω ἂν φτάσαμε στὸ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ.

— Κοντεύουμε.

— Ποῦ βρίσκεται τὸ νησάκι πού ζητοῦμε;

— “Εδῶ ἀπέξω ἀπ’ τὸ Σοχάρ, καμμιά δώδεκα καὶ λεύγες.

— “Ὡ! θὰ πάρουμε πάλι τὴ θάλασσα;

— “Ετσι φαίνεται.

— Δυστυχία μου!

“Ο Ζιλδὰς λυπήθηκε τὸν ἄμοιρο συμβολαιογράφου πού φαινόταν ἔτοιμος νὰ λιποθυμήσῃ.

— Μὴν κάνετε ἔτσι, τοῦ εἶπε. Δὲν θὰ περάσουμε πάλι κανένα ὠκεανό. Δυὸ-τρεις ἡμέρες, καὶ στὴ θάλασσα ἀκόμα, περνοῦν γρήγορα. Κουράγιο, κύριε “Ομάρ!

“Ο συμβολαιογράφος ἔριξε μιὰ ματιά στὸ Σοχάρ πού παρακολουθοῦσε τὴ συνομιλία μετὰ ἀπάθεια, σκούπισε τὸν κρῦο ἰδρώτα ἀπ’ τὸ μέτωπό του καὶ ρώτησε τὸν Ζυχέλ:

— Καὶ πού θὰ μπαρκαρισθῇτε;

— “Εδῶ.

— Πότε;

— Μόλις ἐτοιμασθῇ ἡ βάρκα μας “Αν ὄχι κι’ ἀπόψε, αὔριο τὸ πρωτὶ χωρὶς ἄλλο. Νὰ εἰστε λοιπὸν ἔτοιμος...

— Κι’ ὁ “Αλλάχ βοηθός! συμπλήρωσε ὁ καλὸς Ζιλδὰς.

Κι’ ὁ συμβολαιογράφος μετὰ τὸ γραμματικὸ του ἀπομακρύνθηκε.

“Ὡστόσο ἦταν τρεῖς ἡ ὥρα κι’ ἀκόμα νὰ φανῇ ὁ διερχόμενος. “Αν εἶχε μετανοιώσει καὶ δὲν ἐγύριζε καθόλου; Πόσο θὰ δυσκολεύονταν νὰ συνεννοηθοῦν μετὰ τοὺς βαρκαρῆδες τοῦ Σοχάρ! “Θάταν ὑποχρεωμένοι νὰ ζητήσουν τὴ συνδρομὴ τοῦ Μπέν-“Ομάρ καὶ τοῦ Ναζῖμ πού ἤξεραν ἀραβικά, κι’ αὐτὸ δὲν τὸ ἤθελα τόσο...

Εὐτυχῶς, κατὰ τίς πέντε τὸ ἀπογευμα, ἐνῶ ὁ Ζυχέλ κι’ ὁ Ζιλδὰς ἐτοιμάζονταν νὰ γυρίσουν στὸ κονάκι τους, ὁ Σελὶκ παρουσιάστηκε.

— “Επιτέλους! φώναξε ὁ Ζυχέλ.

“Ο Σελὶκ δικαιολόγησε τὴν ἄργητά του. Δὲν ἦταν εὐκολο νὰ βρῇ κατὰλληλὴ βάρκα, καὶ μιὰ πού βρῆκε, ἀναγκάστηκε νὰ τὴ ναυλώσῃ ἀκριβὰ.

— Δὲν πειράζει, εἶπε ὁ Ζυχέλ. “Θὰ μπορέσουμε τουλάχιστο νὰ φύγουμε ἀπόψε;

— “Αδύνατο! Τὸ πλήρωμα δὲν θὰ εἶναι ἔτοιμο...

— Πότε λοιπὸν;

— Αὔριο τὰ χαράματα. “Θάρῶ νὰ σās πάρω ἀπὸ τὸ καραβάν-σεράι καὶ θὰ μπαρκαριστοῦμε τὴν ὥρα πού θὰ πέφτῃ ἡ παλίρροια...

— “Αν δὲν πέσῃ κι’ αὐτὸς ὁ ἀνεμος, θὰ πᾶμε πρῶτα, εἶπε ὁ Ζιλδὰς. Πραγματικῶς, ὁ ἀνεμος ἦταν δυτικός. Κι’ ἐπειδὴ πρὸς τὰνατολικά βρισκόταν τὸ νησάκι τοῦ “Αντιφέρ, θὰ πῆγαιναν πρῶτα...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ’

“Ὅπου ὁ Ζυχέλ παίρνει μῆκος καὶ πλάτος, γιὰ λογαριασμὸ τοῦ θειοῦ του, καὶ μετὰ τὸν καλύτερο καιρὸ τοῦ κόσμου.

Τὴν ἐπομένη, πρὶν ἀκόμα ὁ ἥλιος χροσώσῃ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ κόλπου, ὁ Σελὶκ χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ “Αντιφέρ πού δὲν εἶχε κοιμηθῇ οὔτε μιὰ ὥρα. Σὲ λίγο ἦταν στὸ πόδι καθὼς κι’ ὁ Ζυχέλ. Μόνον ὁ Ζιλδὰς κοιμόταν ἀκόμα «σὰ βῶδι», μὰ πῆγε στὴν κάμαρά του ὁ “Αντιφέρ καὶ τὸν ξύπνησε μετὰ ἄγριο φωνάρες, πού ὁ καϊμένος ὁ μαουνιέρης θὰ ἐνόμισε πὼς χτυποῦσε ἢ σάλπιγγα τῆς δευτέρας παρουσίας.

Στὸ μεταξύ, ὁ Ζυχέλ πῆγε νὰ εἰ-

δοποιήσῃ τὸν Μπέν-“Ομάρ καὶ τὸν Ναζῖμ, πού σηκώθηκαν κι’ αὐτοὶ ἀμέσως, ὁ ψευτογραμματικὸς μετὰ κάποια νευρικὴ ἀνυπομονησία, κι’ ὁ συμβολαιογράφος μετὰ τὸ φόβο ζωγραφισμένο στὸ χλωμὸ τοῦ πρόσωπο.

“Ο Σελὶκ, ἄμα εἶδε μετὰ τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς δυὸ Αἰγυπτίους, δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὴν ἐκπληξή του. Γνωρίζουνταν; Καὶ γιατί ἤθελαν μαζί τὴν ἐξερεύνηση τοῦ κόλπου; Πολὺ περίεργο, πολὺ ὑποπτό!...

— Αὐτοὶ οἱ ξένοι θὰ μπαρκαριστοῦν μαζί μας; ρώτησε τὸν Ζυχέλ.

— Ναί, ἀποκρίθηκε αὐτὸς μετὰ κάποια ἀμηχανία. Εἶναι συνταξιῶτες μας. Ταξιδεύσαμε μετὰ τὸ ἴδιο βαπόρι ἀπὸ τὸ Σουέζ ὡς τὴ Μασκάτη.

— Μὰ τοὺς γνωρίζετε;

— Βεβαίως. Δὲν μᾶς παραπλησίαζαν ὅταν ταξιδεύαμε μετὰ τὸ καραβάνι, γιατί ὁ θεὸς μου εἶναι λιγάκι παράξενος...

“Ο Ζυχέλ τὰ μασσοῦσε. Τί ἀνάγκη ὅμως εἶχε νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις στὸν Σελὶκ; “Επαίρνε μαζί του τοὺς Αἰγυπτίους γιατί ἔτσι ἤθελε, ἔτσι τοῦ ἄρεσε. “Αλλά κι’ ὁ Σελὶμ δὲν ρώτησε τίποτα περισσότερο. Εἶπε μόνο μέσα του πὼς ἔπρεπε νὰ ἐπιτηρῇ μετὰ τὴν ἴδια αὐστηρότητα καὶ τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς Αἰγυπτίους.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ παρουσιάστηκε κι’ ὁ “Αντιφέρ ρυμουλκώντας τὸν Ζιλδὰ, πού ἀκόμα δὲν τὸν εἶχε ἀφήσει τὸ πρωῒνὸ μαχμουρλίκι. Περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς ὁ Πέτρος-Σερβάν-Μαλὸ οὔτε γύρισε νὰ ἰδῇ τὸν Μπέν-“Ομάρ καὶ τὸν Ναζῖμ. Τράβηξε μπροστὰ μετὰ τὸν Σελὶκ στὸ πλευρὸ τοῦ κι’ οἱ ἄλλοι τοὺς ἀκολουθήσαν.

Στὴν ἄκρῃ ἐνὸς μικροῦ μύλου ἦταν δεμένη μιὰ πέριμα, εἶδος καϊκιῦ μετὰ δυὸ κατάρτια. Τὸ μεγάλο πανί ἦταν κίτρινον καὶ κεφαλαῖ, ὥστε δὲν εἶχε παρὰ νὰ βάλλῃ καὶ τὸ φλόκο καὶ νὰ φύγῃ. Τὴν ἔλεγαν **Μπερμπέρα** κι’ εἶχε καμμιά εἰκοσιάρια ναῦτες—πλήρωμα πολὺ μεγαλύτερο ἀπ’ ὅσο χρειαζόταν γιὰ ἕνα πλοῖο πενήντα μόλις τόννων. Κι’ ἐν’ ἄλλο ἀκόμα παράξενο! ἀπὸ τοὺς εἰκοσι αὐτοὺς ἄντρες μόνο οἱ δέκα ἐμοιάζαν μετὰ ναῦτες. Γιατὶ οἱ ἄλλοι δὲν ἦταν παρ’ ἀτυνομικοὶ τοῦ Σοχάρ πού τοὺς εἶχε ξεσηκώσει ὁ Σελὶκ. Αὐτὰ τὰ παρατήρησε ὁ Ζυχέλ, δὲν εἶπε ὅμως τίποτα.

Οἱ τρεῖς Γάλλοι πῆδῃσαν μέσα στὴ «Μπερμπέρα» μετὰ τὴν εὐκίνησια θαλασσινῶν ἢ ἀλήθεια ὅμως εἶναι πὼς, μετὰ τὸ βάρος τοῦ Ζιλδὰ, τὸ καϊκάκι ἔγειρε ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος. “Η ἐπιβίβαση τοῦ συμβολαιογράφου παρουσίασε κάποια δυσκολία.

(“Ακολουθεῖ)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JEAN WEBSTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Νομίζουν πως ο κόσμος είναι υποχρεωμένος να τους δώσει, τιδήποτε πράγμα του ζητήσουν. Ίσως να τους το χρωστάει—όπωςδήποτε φαίνεται πως αναγνωρίζει το χρέος του και τους το πληρώνει. Σε μένα όμως δεν χρωστάει τίποτε, και αυτό μου το έδηλωσε κατηγορηματικά ευθύς εξ αρχής. Δεν έχω λοιπόν το δικαίωμα να του παίρνω τίποτε επί πιστώσει γιατί θα έρθει μία ημέρα που θα αρνηθώ να μου δώσει εκείνο που θα του γυρέψω.

Όλο με μεταφορές σάς μιλάω, αλλά ελπίζω να καταλαβαίνετε τι θέλω να πω. Έχειν πού ξέρω είναι πως αισθάνομαι βαθύτατα, ότι το μόνο που μου επιβάλλεται να κάνω φέτος το καλοκαίρι, είναι να πάρω τη θέση που μου προσέφεραν και να αρχίσω να φροντίζω μόνη μου για τη συντήρησή μου.

Μανιόλια

Τέσσερις ημέρες αργότερα

Σας είχα γράψει ως εδώ όταν —τί φαντάζεσθε πως έγινε;— χτύπησε την πόρτα ή καμαριέρα με το μπιλλιέτο του Μάστερ-Τζέρβη. Θα ταξιδέψω κι' αυτός στην Ευρώπη φέτος το καλοκαίρι, όχι μαζί με την Τζούλια και με την οικογένειά της, αλλά εντελώς μοναχός του. Το είπα πως μου προτεινόταν να πάω και εγώ στην Ευρώπη μαζί με μια κυρία που θα συνοδεύσει και μερικά άλλα κορίτσια. Σας γνωρίζω, Μπάμπα Μακροπόδη μου. Δηλαδή γνωρίζω ότι ο πατέρας μου και η μητέρα μου έχουν πεθάνει, και ότι ένας καλός κύριος ανέλαβε να με σπουδάσει. Δεν είχα, καταλαβαίνετε, το θάρρος να του μιλήσω για το Άσυλον Τζών Γκρίερ και για όλα τα άλλα. Έχει την ιδέα πως είστε ο κηδεμών μου και ένας απόλυτα νόμιμος παλιός φίλος της οικογένειάς μου. Δεν του είπα ποτέ μου πως δεν σας γνωρίζω—αυτό θα το φαινόταν και πάρα πολύ παράδοξο!

Τέλος πάντων, Μπάμπα Μακροπόδη μου, επέμενε κι' εκείνος να πάω στην Ευρώπη. Μου είπε πως το ταξίδι αυτό είναι το αναγκαίο συμπλήρωμα για τη μόρφωσή μου, και ότι ούτε καν έπρεπε να το σκέπτομαι για να μην το δεχθώ. Έπειτα, θα βρισκόταν κι' αυτός ο ίδιος στο Παρίσι την ίδια εποχή με μένα, και θα το σκάγαμε τότε-τότε από την επίβλεψη της Κυρίας για να πηγαί-

νουμε να δειπνούμε μαζί σε κάτι παράδοξα και διασκεδαστικά εστιατόρια που βρίσκονται εκεί.

Έ λοιπόν, Μπάμπα Μακροπόδη μου, με έκλόνισε πολύ η πρότασή του. Λίγο έλειψε να υποχωρήσω. Και αν δεν ήταν τόσο δικτατορικός, θα είχα υποχωρήσει οριστικά. Μπορεί να με κάμψη κανείς σιγά-σιγά, αλλά να με πείση, ποτέ! Μου είπε πως ήμουν ένα σχολό, τρελλό, παράλογο, υπερρωμαντικό, ήλιθιο, πεισματάρικο παιδί (αυτά είναι μεις, παιδιά από τα θρησκευτικά επίθετα που με στόλισε τα υπόλοιπα μου διαφεύγουν) και πως δεν γνωρίζω τί είναι συμφέρον για μένα. Θα έπρεπε να αφήνω τους μεγάλους να κρίνουν για λογαριασμό μου. Λίγο έλειψε να μαλλώσω—δηλαδή δεν είμαι πολύ βεβαία αν δεν μαλλώσωμε για καλά.

Όπως κι' αν έχει το πράγμα, εγώ έδεσα τις βαλίτσες μου και ήρθα κατ' ευθείαν εδώ. Σκέφτηκα πως ήταν προτιμώτερο να βάλω άνωμεσά μας το ανεπανόρθωτο προτού να τελειώσω το γράμμα που σας έγραφα. Τώρα έχει κοπεί κάθε υποχώρηση. Βρίσκομαι εδώ στο Κλίφ Τόπ, (έτσι ονομάζεται η βίλλα της κυρίας Πάτερσεν) με το μπαούλο μου δεμένο ακόμη, ενώ η Φλωρεντία (ή μικρότερη) παλεύει κιόλας άγρια με τα δνόματα της πρώτης κλίσεως. Και η άλλη, καθώς δείχνει, θα είναι τρομερή! Η μαθήτριά μου είναι το πιο κακομαθημένο και χαιδεμένο παιδί του κόσμου. Προτού να της αρχίσω τα μαθήματα, πρέπει πρώτα να την μάθω πως να μελετά—ποτέ στη ζωή της δεν κάθισε να συγκεντρώσει τη σκέψη της σε κανένα πράγμα σοβαρότερο από τα παγωτά και τα γλυκά.

Χρησιμοποιούμε για σπουδαστήριο μια ήσυχη γωνιά ανάμεσα στους βράχους—ή κυρία Πάτερσεν θέλει να κρατώ τα παιδιά πάντοτε στο ύπαιθρο—και όμολογώ πως μου είναι κάπως δύσκολο να συγκεντρώσω το μυαλό μου έχοντας αντίκρυ μου τη γαλανή θάλασσα και τα πλοία που περνούν και πάνε μακριά. Και όταν σκέπτομαι πως μπορούσα να είμαι μέσα σ' ένα απ' αυτά και να ταξιδεύω πηγαίνοντας σε ξένες χώρες—μά δέ θ' αφήσω τον εαυτό μου να σκεφθώ τίποτε άλλο παρά τη Λατινική Γραμματική.

Αί προθέσεις a ή ab, absque, coram, cum, de, de, e ή ex, prae,

pro, sine, tenus, in subter sub και suber συντάσσονται με αφαιρετική.

Και έτσι βλέπετε, Μπάμπα Μακροπόδη μου, πως έχω πέσει με τα μούτρα στη δουλειά κρατώντας τα μάτια μου επίμονα μακριά από κάθε πειρασμό. Μην είστε θυμωμένος μαζί μου, σας παρακαλώ πολύ, και μη νομίζετε πως δεν εκτιμώ την καλοσύνη σας όσο πρέπει, γιατί την εκτιμώ και με το παραπάνω πάντα. Ο μόνος τρόπος για να σας ξεπληρώσω όλα τα καλά που έχετε κάνει για μένα είναι να γίνω ένας άληθινος Χρήσιμος Πολίτης. (Θεωρείται και η γυναίκα ως πολίτης; Πολύ φοβάμαι ότι όχι!) όπωςδήποτε πολύ Χρήσιμο Άτομο. Κι' όταν θα με βλέπετε θα λέτε: Έγώ χάρισα αυτό το Χρήσιμο Άτομο στην Κοινωνία. Αυτό σ' αρέσει καλά, δεν είν' έτσι; Δεν θέλω όμως να σας κάνω να έχετε μεγάλη ιδέα για μένα και ύστερα να απογοητευθώ. Πολλές φορές έχω το συναίσθημα ότι δεν είμαι τίποτε το εξαιρετικό. Είναι ευχάριστο να κάνω κανείς διάφορα σχέδια για το μέλλον του και για το επαγγελματά του, αλλά το πιθανώτερο είναι να μη γίνω διόλου διαφορετικός από όποιονδήποτε άλλον κοινών ανθρώπο. Μπορεί στο τέλος να παντρευτώ κανένα επιχειρηματία και να είμαι ή Ήγερία του για τις διάφορες δουλειές του.

Πάντα δική σας
Γιούντιν

19 Αδούστου

Αγαπητέ Μπάμπα Μακροπόδη

Το παράθυρό μου βλέπει σ' ένα θαυμάσιο τοπίο, ή μάλλον σε μια θαλασσογραφία ως που φτάνει το μάτι σου δεν βλέπει τίποτε άλλο παρά νερό και βράχους. Το καλοκαίρι μου δεν πηγαίνει άσχημα. Το πρωί μου το περνώ με Λατινικά και Άλγεβρα και Άγγλικά και με τα δύο μου κουτοκρίτσα. Μου είναι αδύνατο να φαντασθώ πως θα μπορούσα ή Μάριον να μπή στο Κολλέγιο. Όσο για τη Φλωρεντία, αυτή είναι «άνεπιδοκτος μαθήσεως», αλλά τόσο-τόσο δμορφή! Δεν πιστεύω να έχω καμιά σημασία αν κανείς είναι βλάκας ή όχι, όταν είναι δμορφος. Όσο-όσο δεν μπορώ να μη συλλογισθώ πόσο θα ένοχλουν τους δυστυχισμένους τους άνδρες τους με τις κουθέντες τους, εκτός αν έχουν την τύχη να παντρευτούν με τίποτε ήλιθιους. Φαντάζομαι πως δεν είναι καθόλου απίθανο.

(Ακολουθεί)

Μετάφρασις Α. Δ. και Γ. Τ.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Στο Παρίσι άνοιξε αυτό τον μήνα μια πολύ ενδιαφέρουσα έκθεση, ή «Έκθεση του ταξιδιού» όπου έχουν έκτεθη όλα τα μεταφορικά μέσα και τα είδη του ταξιδιού, από την παλιά μεσαιωνική εποχή ως τις ημέρες μας.

Μόλις μπαίνει κανείς στην Έκθεση, το πρώτο πράγμα που αντικρύζει είναι ένα μαυριδερό σεντούκι πολύ στραπατσαρισμένο και σκωροφαγμένο, που όμως αξίζει μεγάλο σεβάσμο. Είναι ή βαλίτσα της βασίλισσας Μαρίας των Μεδίκων, της συζύγου του βασιλιά της Γαλλίας Ερρίκου Δ'. Η βαλίτσα αυτή, που δίχως άλλο θα ήταν φοβερά βαρειά, άβολη και δυσμεταχειρίστη, έχει έντοτους μεγάλους ιστορική σημασία. Είναι μια από τις πρώτες βαλίτσες που κατασκευάστηκαν στην Γαλλία και σημειώνει ένα σταθμό στην ιστορία των ταξιδιών.

Ός τα μέσα του ΙΣΤ' αιώνα δεν ταξίδευε κανείς διά ξηράς παρά μόνον ή με το άλογο ή με τα πόδια. Άλλά κι' έτσι τα ταξίδια ήταν εξαιρετικά επικίνδυνα, γιατί σε κάθε δάσος, σε κάθε βουνό, σταματούσαν τους δυστυχισμένους ταξιδιώτες οι ληστές, και όχι μόνον τους έπαιρναν όλα μετέφεραν μαζί τους, αλλά τους έγδυναν κι' από τα ρούχα ακόμη που φορούσαν. Μόλις το 1533 ή βασίλισσα Αικατερίνη των Μεδίκων έφερε στην Γαλλία το πρώτο άμαξι, την πρώτη «καρρότσα», που κι' αυτή μόλις πριν από λίγα χρόνια είχε αρχίσει να χρησιμοποιείται στην Ιταλία.

Μην νομίζετε όμως πως οι καρρότσες αυτές έμοιαζαν καθόλου με τα άμαξια της σημερινής εποχής, έστω και τα «διπλά» που σώζονται ακόμη σε μερικές έπαρχίες. Ήταν κάτι άχαρο, τετράγωνο άμαξι, μεγάλα σαν δωμάτια, καρφωμένα κατ' ευθείαν επάνω στους άξονες και που άφηναν τους επιβάτες τους έκτεθειμένους πάντα σχεδόν στο κρύο, στον ήλιο και στη βροχή. Γιατί τα παράθυρα δεν είχαν τζάμια, αλλά έκλειναν με παραπετάσματα, που όταν τα τραβούσαν κατασκοτεινιάζαν έντελως το έσωτερικό της καρρότσας και οι επιβάτες νόμιζαν πως βρίσκονταν μέσα σε κανένα κινούμενο τάφο. Πέρασαν πάνω από πενήντα χρόνια ώσπου να μπουδ τα πρώτα τζαμωτά παραθυρόφυλλα στις «καρρότσες».

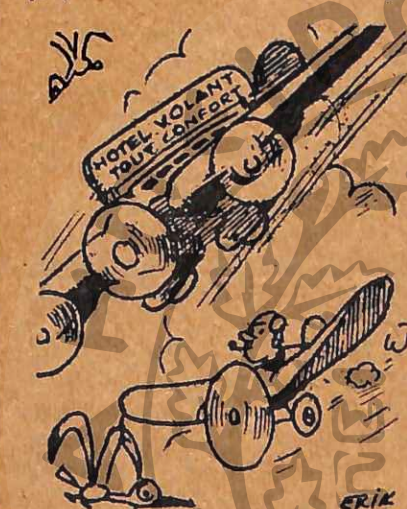
Μια γωνία από τη μεγάλη αίθουσα της Έκθεσεως είναι προωρισμένη για την ιστορία των λεωφορείων. Ένα

πλήθος παλιές χαλκογραφίες μας δείχνουν τα λεωφορεία του ΙΖ' αιώνα, που χρειάζονταν δώδεκα ημέρες για να πάνε από το Παρίσι στη Μασσαλία, ένα ταξίδι δηλαδή που σήμερα με τον σιδηρόδρομο γίνεται μέσα

Σε κάθε δάσος, σε κάθε βουνό σταματούσαν τους ταξιδιώτες οι ληστές. (Σελ. 319, στ. α')

σε δεκαοκτώ ώρες, και δυο ημέρες για να πάνε από το Παρίσι στην Ορλεάνη, που σήμερα πηγαίνει κανείς μέσα σε πέντε ώρες. Έννοείται όμως πως κι' οι δρόμοι της εποχής εκείνης ήταν έλκενοι και άθλιοι και ήταν

Τα τελευταία αεροπλάνα μοιάζουν με υπάνανα ξενοδοχεία. (Σελ. 320, στ. α')

σπανιότατο πράγμα να μην πάθι καμιά ζημιά το άμαξι κατά το διάστημα του ταξιδιού και να μη χρειαστεί να χασομερήσει πέντε-έξι ώρες, ή και μια ημέρα ακόμη για να τη διορθώσει.

Αργότερα τα πρώτα δυσκίνητα

και πελώρια άμαξια τα αντικατέστησαν «οι ταχείες», άλλα άμαξια δηλαδή, που χάρις στην τελειότερη κατασκευή τους και στα περισσότερα άλογα που τους έζευαν, έκαναν την διαδρομή πολύ ταχύτερα. Έτσι το 1750 μπορούσε κανείς να ταξιδέψει από το Παρίσι στη Μασσαλία μέσα σε πέντε ημέρες και το εισιτήριο κόστιζε έκαστο φράγκα μαζί με την τροφή, αλλά συχνά οι άμαξάδες έρχονταν σε συνεννόηση με τους διαφόρους ξενοδόχους και αυτό δεν έβγαίνει βέβαια σε καλό των καίμένων των ταξιδιωτών. Μόλις εστάθμευε το λεωφορείο και κατέβαιναν οι ταξιδιώτες και κάθονταν στο τραπέζι, έμπαινε μέσα στη σάλλα του ξενοδοχείου ο άμαξάς χτυπώντας δυνατά το καμπίκι του και φωνάζοντας: «Φεύγουμε! φεύγουμε!» Οι καίμενοι οι ταξιδιώτες που δεν είχαν τελειώσει ούτε το πρώτο φαγητό τους ακόμη, σηκώνονταν άρον-άρον κι' έτρεχαν στο λεωφορείο νησιτικοί, από φόβο μην τυχόν και ξεκινήσει χωρίς να τους πάρει μαζί. Και τα κέρδη κατόπιν τα μοιράζονταν ο άμαξάς με τον ξενοδόχο.

Μολαταύτα κι' αυτοί ακόμη οι άνθρωποι που ταξίδευαν με τόσες δυσκολίες και ταλαιπωρίες δεν έδισταζαν καθόλου όταν ήταν ν' αποφασίσουν να κάνουν ταξίδι. Έπρεπε από μέρες πριν να κρατήσει κανείς τη θέση του στο λεωφορείο, γιατί αλλιώς, αν έφθανε την τελευταία στιγμή και το λεωφορείο ήταν κιόλας γεμάτο, ο άμαξάς τον έβαζε να καθήσει απ' έξω κι' ακόμη και στη σκεπή της καρρότσας.

Στην αρχή του περασμένου αιώνα βγήκε ένα νέο μεταφορικό μέσο πιο γρήγορο και πιο αναπαυτικό, ή υπερλίνα. Αυτή ήταν ένα άμαξι ψηλό και ελαφρό, με στρογγυλή πάνινη κουκούλα, χωρίς πόρτες αλλά άνοιχτο μπροστά. Στην Έκθεση, μαζί με όλα τα άλλα εκθέματα υπάρχει και μια βαλίτσα κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε να στερεώνεται στη σκεπή της υπερλίνας. Η βαλίτσα αυτή είναι χαμηλή και τετράγωνη, από σανίδι ντυμένο απ' έξω με δέρμα βιδωτό. Στο κέντρον της όμως ακριβώς ύψώνεται ένας μυστηριώδης κύλινδρος, κάτι που μοιάζει σαν καμινάδα, μιάς πιθανής ύψους. Τι νομίζετε πως είναι ή καμινάδα αυτή! Είναι μια ειδική θήκη για να τοποθετη ή ταξιδιώτης την ψηλοκαπελαδούρα του που χωρίς αυτήν ήταν

αδύνατο να ταξιδέψω κανείς την εποχή εκείνη. Οι υπερλίγες αυτές εκπαιδεύσαν ως την εποχή που εφευρέθηκε ο σιδηρόδρομος, δηλαδή ως το 1840 επάνω-κάτω. Τότε έγινε αληθινή επανάσταση στα μεταφορικά μέσα και ο σιδηρόδρομος κατέκτησε όλον τον πολιτισμένο κόσμο ως τις ημέρες μας, που όπωςδήποτε παραμερίστηκε από το αυτοκίνητο και το αεροπλάνο.

Αλλά και στο σιδηρόδρομο ακόμη, τί εξέλιξη μέσα σε έκαστο χρόνο! Στην Έκθεση βλέπεις κανείς ένα βαγόνι της εποχής εκείνης, βαλμένο κοντά-κοντά μ' ένα βαγόνι από τα πολυτελή που κατασκευάζονται σήμερα. Το παλιό βαγόνι έχει σανιδένιους τοίχους και σειρές από ξύλινους πάγκους βαλμένους τον ένα πίσω από τον άλλον, όπου ούτε την πλάτη τους δεν μπορούσαν ν' ακουμπήσουν οι δυστυχισμένοι ταξιδιώτες. Το σημερινό βαγόνι είναι ένα διαμέρισμα βαγόν-λί, πολυτελέστατα στολισμένο. Η αναπαυτική κουκέτα την ημέρα διασκευάζεται σε ντιβάνι. Υπάρχουν ακόμη μες στο διαμέρισμα μία καρέκλα, ένα τραπέζι κι' ένα πλήθος συρτάκια, και ο ταξιδιώτης βολεύεται σαν να βρισκόταν μέσα σ' ένα κινούμενο ξενοδοχείο. Δίπλα στο καμαράκι αυτό βρίσκεται ή τουαλέτα με τον νιπτήρα της, τον καθρέφτη της και το ζεστό και κρύο της νερό.

Αλλά να και το πιο συγκλονιστικό μεταφορικό μέσο: το αεροπλάνο. Συνήθως τα ταξίδια με το αεροπλάνο δεν κρατούν παρά λίγες ώρες. Αλλά τα μακρινά—από τη μία ήπειρο στην άλλη—διακονούν δυο τρεις ημέρες. Στα μεγάλα λοιπόν αεροπλάνα που κατασκευάστηκαν τώρα τελευταία, υπάρχουν και καμπίνες για τους ταξιδιώτες. Τέ κρεβάτι την ημέρα είναι μια αναπαυτική πολυθρόνα και το βράδυ διαρρυθμίζεται για ύπνο. Μπροστά σ' αυτό υπάρχουν κι' ένα τραπέζι και όπου είναι τοποθετημένα ένα ποτήρι και μία καράφα έτσι κατασκευασμένα, ώστε να μην αναποδογυρίζουν ποτέ. Όση κλίση, όσες μονοδρομίες κι' αν κάνει το αεροπλάνο, το ποτήρι και ή καράφα θα στέκονται πάντα κάθετα.

Εννοείται πως όταν τελειώσει κανείς την επίσκεψή του σ' αυτή τη θαυμασία Έκθεση, όταν ιδεί τα θαυμάσια βαγόνια των σιδηροδρόμων και τις καμπίνες των αεροπλάνων, όταν ιδεί τις μακέτες και τις εικόνες από τους συγχρόνους σταθμούς και τ' αεροδρόμια, όταν αντιληφθεί όλες τις ανέσεις που προσφέρει σήμερα ένα ταξίδι, δεν νοιώθει πια παρά μονάχα μια επιθυμία: να ταξιδέψω κι' αυτός,

να ταξιδέψω στο δυνατό πιο γρήγορα!

Και για να πραγματοποιήσει την επιθυμία του αυτή, πηδάει στο πρώτο τρέμ, ή στο πρώτο λεωφορείο που θα βρεθεί μπροστά του...

Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ΤΑ ΚΡΟΝΣΜΑΤΑ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Η κυρούλα του τοῦ ἀπάντησε ὅτι εἶναι καὶ στοιχεῖα καλὰ κι' ἀκίνδυνα, καὶ μάλιστα τὰ ζώδια τῶν σπιτιῶν εἶναι σίγουρο πὼς δὲν κάνουνε ποτὲ κακό.

Μόλις εἶχαν φτάσει κι' ἄρχισε νὰ νυχτώνη. Ἡ Μαχὼ ἐπίστευε πὼς θάβρισκε στὸ ἔρημο χωριὸ δυὸ-τρὲς ἄλλες γυναῖκες μαζί με ἄλλα τόσα παιδιὰ ἢ κορίτσια, πού ἔρχονταν καὶ κοιμοῦνταν τώρα καὶ κάμποσες μέρες σ' ἐκεῖνον τὸν τόπο γιὰ τὸν ἴδιο λόγο πού ἤθελε νὰ μείνῃ σήμερα κι' ἡ Μαχὼ. Τὴν ἡμέρα μάζευαν τίς ἐλιές τους, κι' ἐπειδὴ τὸ παλιὸ χωριὸ βρισκόταν σιμὰ στὰ κτήματά τους, μὴ θέλοντας νὰ κοιμηθοῦν ἔξω στὸ ὑπαίθρο καὶ γιὰτὶ ἔσπεφε πολλὴ δροσιὰ καὶ ὕγρασις τὴ νύχτα, καὶ γιὰτὶ ἦταν γυναῖκες καὶ φοβόνταν, γιὰ μεγαλύτερη εὐκολία κατέβαιναν κι' ἐμεναι τὴ νύχτα στὸ παλιὸ χωριό, στὰ δυὸ-τρία σπιτάκια πού στέκονταν ἀκόμῃ ὀρθὰ, γιὰ νὰρχίσουν νωρὶς τὴ δουλειὰ τὴν ἄλλη μέρα.

Ἐλπιζε λοιπὸν ἡ Μαχὼ νὰ βρῇ συντροφιά, γιὰτὶ δὲν θὰ τῆς ἄρεσε νὰ μείνῃ μόνῃ της μετὰ τὸ παιδί της νύχτα στὸ ἔρημο μέρος, ὅπου «κροτίζει ὁ τόπος» ἀπὸ τίς τόσες παλιές ἐνθύμησης καὶ τὰ τόσα στοιχεῖα. Μὰ ἡ Μαχὼ γελάστηκε. Οἱ γυναῖκες εἶχαν τελειώσει γιὰ τὴν ὥρα τὸ πρῶτο μάζεμα τοῦ καρποῦ καὶ εἶχαν γυρίσει τὸ βράδυ στὸ χωριὸ ἀπ' ἄλλο δρόμο.

Ἡ Μαχὼ δὲ βρῆκε ψυχὴ στὸ ἔρημο χωριό. Εἶχε ἀρχίσει κι' ὅλας νὰ νυχτώνη, καὶ τὸ φεγγάρι πού ἦταν στὴ χάση του θὰ ἔβγαλε δυὸ καὶ τρεῖς ὥρες νύχτα. Ὁ Φάλλκος ὅστος εἶχε μεγάλῃ ἐπιθυμία νὰ περάσῃ τὴ νύχτα στὸ ἔρημο ἐκεῖνο μέρος κι' ἐπίμενε νὰ μείνουν. Ἡθελε νὰ κάνῃ κι' αὐτὸς τὸν ἀντρεωμένο στὸν ἑξάδερφό του τὸ Σταμάτη—πού ἔκανε τὸ παλληκάρι σ' ὅλα τὰ παιδιὰ—καὶ νὰχῇ νὰ τοῦ λέγῃ πὼς εἶδε τόσα κρούσματα, τόσα στοιχεῖα στὸ ἔρημο χωριὸ καὶ δὲν ἴδρωσε τὸ μάτι του.

Ἡ Μαχὼ ἔκανε τὴν ἀνάγκη φιλοτιμία κι' ἔμεινε. Πρῶτα-πρῶτα ἀναψε τὰ καντήλια τῆς Παναγίας τῆς Με-

γαλομμάτας. Ἦταν μιὰ μεγάλῃ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἀρχαϊκία, μ' ἀντρίκια χαρακτηριστικά, με πρόσωπο διπλάσιο ἀπὸ τὸ φυσικό, με μεγάλα, πολὺ μεγάλα μάτια. Στὴν ἀγκαλιά της κρατοῦσε τὸ Χριστὸ βρέφος, με χρυσὸ χιτῶνα, λαμπερό.

Ὑστερα ἡ Μαχὼ ἀναψε φωτιά στὸ στενὸ ἀνάμεσα σὲ δυὸ πέτρες, ἀντίκρυ στὸ ἐκκλησάκι καὶ κατὰμπροστα στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της. Ἐψῆσε καφὲ γιὰ τὸ Φάλλκο τῆς τὸν καλομαθμένο, ὕστερα μαγεῖρεψε φαγὶ ἀπὸ ντομάτες καὶ κρεμμύδια μετὰ τὸ λάδι. Ἀφοῦ ἔφαγαν, κλείστηκαν στὸ σπιτάκι καὶ οἱ δυὸ τους γιὰ νὰ κοιμηθοῦν.

Ἡ Μαχὼ ἦταν κουρασμένη καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀποκοιμηθῇ. Ὁ Φάλλκος ὅμως ἔκανε τὸν φόβον στὴν ἀρχὴ κι' ἄρχισε νὰ ροχαλίζει. Μόλις κατάλαβε πὼς ἡ μητέρα του εἶχε ἀποκοιμηθῇ, σηκώθηκε καὶ ἀνοίξε τὴν πόρτα. Ὅ, ἦταν κρέμα, ἔλεγε μετὰ τὸ νοῦ του, νὰ μὴν ἀπολαύσῃ αὐτὸ τὸ θέαμα, πού γι' αὐτὸν ἦταν τόσο καινούργιο, ἀν καὶ δὲν ἤξερε καλὰ πὼς νὰ τὸ παραστήσῃ. Τὴ νύχτα τὴ σιγαλὴ καὶ γεμάτῃ μυστήριον, τὸν ἀπειρο οὐρανὸ, τὴν ἀπέραντῃ θάλασσα πού ἀπλωνόταν πέρα ἀπὸ τὸ μακρινὸ ἔρημο βράχο. Καὶ στὸ τέλος-τέλος ἦταν πιθανὸ νὰ ἰδῇ καὶ κανένα φάντασμα.

Ἀνατρίχιασε δόλοκληρος. Ὅχι, καλύτερα ἂς ἔλειπαν τὰ φαντάσματα!

Καθὼς βγήκε ἔξω, ὁ Φάλλκος στὴν ἀρχὴ γύρισε πίσω κατὰ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, πού εἶχε ἀφήσει ἀνοικτὴ, καὶ ἀφουγκραζόταν γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴν ἀναπνοὴ τῆς μάννας του πού κοιμόταν. Ἐνωθε τὴν ἀνάγκη νὰ ἔχῃ συντροφιά τὴν ἀναπνοὴ τῆς μητέρας του. Γιὰ καλὴν του τύχη ἡ μάννα του τοῦ εἶχε ἀφήσει καὶ ἄλλη συντροφιά, τὴ φωτιά, πού τὴν εἶχε ἰσχυρὴ μετὰ ξύλα πολλὰ καὶ κουτσούρες ἐπίτηδες, κι' ἀφοῦ τὴν ἔκλεισε γύρω-γύρω μετὰ πλάκας καὶ πέτρες, μακρὰ ἀπὸ κάθε ξερόχορτο ἢ τὴν ἀντρεωμένη ἢ ῥίζα ἀπὸ δέντρο, εἶπε ὅτι τὴν ἀφήνει γιὰ συντροφιά καὶ δὲν τὴν ἔσθῃ. Τώρα, ὅσο προχωροῦσε ἡ νύχτα, τὸ τρίξιμο τῆς φωτιᾶς κι' ἡ λάμψη τῶν θαυμάτων πού καίγονταν καὶ ἡ γλυκεῖα ζεστασιά πού σκορποῦσε γύρω της ἡ ἀνθρακία, ἦταν σι' ἀλήθεια ἀνεκτίμητῃ παρηγορία στὴν ἔρημιά ἐκείνη, ἀνάμεσα στὰ τόσα χαλάσματα.

Κοιτάζοντας μέσα στὸ σκοτάδι, ὁ Φάλλκος εἶδε νὰ φαίνεται ἀντίκρυ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους ἕνα μαῦρο πρᾶμα, πού δὲν τὸ εἶχε προσέξει ἀπὸ βραδύς.

(Ἀκολουθεῖ)

(Διασκευή ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Δ' ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Θέμα: «Πὼς σὰς βρῆκε τὸ 1936 καὶ πὼς ἐλπίσετε νὰ σὰς ἀφήσῃ;»

Τὸ θέμα αὐτὸ ἐνέπνευσε περισσότερα παιδιὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ καὶ ὡς τὴν ὠρισμένη προθεσμία ἐλήφθησαν στὰ γραφεῖα 447 ἀπαντήσεις ἀπὸ Διπλῶσπουλα καὶ μὴ. Ἀκόμῃ καὶ ἕνας καθηγητὴς τῆς Γ' Τάξεως τοῦ Γυμνασίου Ἱεραπέτρας Κρήτης ἔδωσε τὴν ἐρώτησή μας ὡς θέμα ἐκθέσεως τοῦ μαθητοῦ του καὶ ὕστερα μᾶς ἔστειλε καὶ τίς δεκαπέντε ἐκθέσεις μαζί γιὰ νὰ συμμετάσχουν κι' αὐτὲς στὸ Διαγωνισμό.

Δυστυχῶς, ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτὸ τῶν ἀπαντήσεων ἡ Επιτροπὴ ἀναγκάστηκε νὰπολέσῃ πολλὰς καμιά ἑκατοστὴ—ἄλλες γιὰτὶ ἦταν δυσανάγνωστες, ἄλλες γιὰτὶ ξεπερνοῦσαν κατὰ πολὺ τίς 400 λέξεις πού εἶχαν ὁριθεῖ, ἄλλες γιὰτὶ ἔβγαιναν ἐντελὲς ἀπὸ τὸ θέμα—κι' ἀπὸ τίς ὑπόλοιπες ὅμως δὲν θάναφῆρεν παρά μόνον τίς πρῶτες κατηγορίες.

Σύμφωνα μετὰ τὸ θέμα οἱ ἀπαντήσεις μοιροῦν νὰ διαιρεθοῦν σὲ τρεῖς κατηγορίες. Σ' αὐτὲς πού βλέπουν τὸν καινούργιο χρόνο ἀπὸ τὴ στενὰ ἀτομικὴ ἀποψη, σ' αὐτὲς πού τὸν βλέπουν ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας καὶ σ' αὐτὲς πού στηρίζουν στὸ νέο χρόνο ὅλες τίς ἐλπίδες γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου καὶ πού—σύμπτωμα πολὺ εὐχάριστο καὶ ἐνθαρρυντικὸ—εἶναι οἱ περισσότερες ἀπ' ὅλες.

Ἀπὸ τίς ἀπαντήσεις τῆς πρώτης κατηγορίας ξεχωρίζουν ἡ νοσημιότης καὶ λακωνικότης τῆς Ἀντὶ Ἰράμ. (Τὸ 1936 τὴν βρῆκε, λέει, πολὺ ἄτακτῃ καὶ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τὴν ἀφήσῃ φρονιμῇ!), τοῦ Φίλημα Σκιάς, τοῦ Ἀθανασίου Ἀλευρά (ἐνὸς νεαροῦ μαθητῆ ἀπὸ τὴν Κοζάνη πού ἀξίζει συγχαρητήρια γιὰ τὴν αἰσιοδοξία καὶ τὴ βαθειὰ πίστη πού δείχνει, ἐνὸς ἡ ζωῇ του κατὰ ἄλλο παρὰ ῥόδιον φαίνεται, τοῦ Δον-Ζουάν, τῆς Μυρτίλλης, τῆς Πριγκιπέσσας, τοῦ Μαράν, τῆς Πάλας τῶν Ὀνειρῶν, τοῦ Πεισματάρικου Γατάκι (καὶ οἱ τρεῖς αὐτὲς ἀπαντήσεις παρουσιάζουν τὴ οὐ νάντησὶν τους μετὰ τὸ 1936 σ' ἕνα ὄνειρο) τοῦ Γαβριὴλ Κουκκου, (πού θὰ ἔπρεπε νὰπολέσῃ γιὰτὶ εἶναι πολὺ μεγάλῃ, ἀλλὰ τὴν ἀναφέρουμε γιὰ τὴν ὥρα αἰσιοδοξία της), τοῦ Θάλη Βλαστοῦ (πού θὰ βάλλῃ τὰ δυνατό του ὥστε ὁ καινούργιος χρόνος νὰ τὸν ἀφήσῃ καλύτερον ἀπ' ὅ,τι τὸν ἀφῆσε ὁ παλαιὸς), τοῦ Συμεωνάκη Γεωργαντζῆ, ἐνὸς ἐντυπωσιακοῦ Ἑλληνόπουλου πού μᾶς ἔστειλε τὴν ἀπάντησή του ἀπὸ τὴ Βαγδάτη, τῆς Ἀνακίας, τῆς Θάλειας Κανδάρικ, τοῦ Κρυφὸ Παράπονο, τοῦ Κυρίου τοῦ Ντάγιγκ, τῆς Μπουμπιλ, τοῦ Δόριαν Γκεῦ (καλογραμμένη, ἀλλὰ μετὰ πολὺ νοσηρὴ νοσηριότης) τοῦ Στυλιανοῦ Παπαεμμανουήλ, τοῦ Κυριάκου τοῦ Στυμπαντοῦ πού φεύγει κάπως ἀπὸ τὸ θέμα ἀλλὰ παρουσιάζει μιὰ ὀρθὴ ἀποψη, τῆς Τρύπας τοῦ Νερό καὶ τοῦ Κωστάκη Ἀντωνοπούλου. Ἀπ' ὅλες αὐτὲς τίς ἀπαντήσεις καλύτερες εἶναι τῆς Ἀντὶ Ἰράμ, τοῦ Θάλη Βλαστοῦ καὶ τοῦ Ἀθανασίου Ἀλευρά.

Ἀς ἴδομεν τώρα ἐκείνους πού βλέ-

πουν τὸν καινούργιο χρόνο ὅχι ἀπὸ τὴν στενὰ ἀτομικὴ ἀποψη ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐνδογενετικὴ οἰκογενειακή. Πολλές, παρὰ πολλὰς ἀπαντήσεις ἀλλὰ σὲς περισσότερες διακρίνεται, μιὰ λύπη, μιὰ σχετικὴ ἀπαισιοδοξία πού προέρχεται ἀπὸ οἰκογενειακὰ ἀτυχήματα, ἀπὸ διάφορες ἀναποδιές. Καὶ γι' ἀπάντησιν σ' ὅλες αὐτὲς τίς ἀπαισιοδοξίες ἀπαντήσεις θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ διαβαστῇ ἡ τόσο αἰσιόδοξη καὶ ἀφελὴς καὶ πρωτότυπη ἀπάντησιν τοῦ Μικροῦ Σπουδαστῆ, (πού θὰ τὴν διαβάσουμε ὅμως μιὰ ἄλλη Πέμπτη γιὰτὶ τώρα δὲν μᾶς παίρνει ἡ ὥρα). Ἐπειδὴ ὅμως πολλὰς ἀπὸ τίς ἀπαντήσεις ἐκείνες, παρ' ὅλη τὴ θλίψη πού ἐκφράζουν εἶναι ἀρκετὰ καλογραμμένες, πρέπει νὰαναφέρουμε τῆς Καίτης Σωτηρακοπούλου τῆς Ἀγνούλας, καὶ τοῦ Στριανῶ, ἀπὸ τίς ὑπόλοιπες δὲ τοῦ Γρίφου, τοῦ Δημητρίου Κρίνου, πού μαζί μ' ὅλα τὰ ἄλλα θέλει νὰ γυμναστῇ τόσο πολὺ ὥστε νὰ ξεπεράσῃ τὴν Τίμμ Λόντο στὴ δύναμη», καὶ τῆς Ροδίας.

Καὶ τώρα ἐρχόμαστε στὴν τρίτη κατηγορία, πού ὅπως εἶπαμε καὶ παραπάνω περιλαμβάνει τίς περισσότερες ἀπαντήσεις. Εἶναι τὰ παιδιὰ πού ἀτενίζουν στὸ 1936 μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ γνωρίσῃ τὸ χρόνο αὐτὸν ἡ πατρίδα τους ἡμέρες γαλήνης καὶ εὐτυχίας, ὁ κόσμος νὰ εἰρηνεύσῃ καὶ οἱ ἀνθρώποι νὰ μὴν βλέπονται ἀνὰ ἐχθροί, ἀλλὰ νὰ ἀγαποῦνται ἀνὰ ἀδελφία, Ὁραίες ιδέες βέβαια καὶ πόσο καλὰ τίς ἀναπτύσσουν μερικὸι ἀπὸ τοὺς μικροὺς μας φίλους παρ' ὅλη τὴν νεαρὴ ἡλικία τους. Στὴν κατηγορία αὐτὴ θὰ καταταχθοῦν οἱ ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Ἱεραπέτρας δηλ. τοῦ Θεοδοσίου Κοντάνη, τοῦ Ἐλευθερίου Φραγκάκη, (πολὺ ὥρα αἰσιοδοξία πού ἀνάμεσα, στὰ ἄλλα κάνει καὶ μιὰ ἐπὶκλίση στὰ φιλανθρωπικά καὶ χριστιανικά αἰσθηματά κάθε ἀνθρώπου), τοῦ Γεωργίου Συγκάκη, τοῦ Χαράλαμπε Μαθιουδάκη, τῆς Μαρίας Τσαρκάκη, (μετὰ βεβαιότητα θρησκευτικὸ αἰσθηματ), τῆς Ἐλένης Πατερᾶκη, τῆς Καλλιόπης Πετσοῦ, τοῦ Θεοδώρου Βαλαμῆ τῆς Δέσποινας Καραγιάννη καὶ τῆς Εὐδοκίας Χρυσοφάνη, πού ἀναφέρουν καὶ τίς δικές τους ὑπαρξέσεις πρὸς τὸν καινούργιο χρόνο καὶ γράφουν ὅτι πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει ν' ἀριστεῦσιν στὰ μαθήματά τους, τῆς Κωνσταντίας Μαθιουδάκη, τοῦ Ἐμμανουὴλ Βαλαμῆ, τοῦ Ἰωάννου Μαμουδάκη, τῆς Φλόρας Φλουράκη, καὶ τοῦ Πέτρου Μαραγκοπούλου. Ὅλα αὐτὰ τὰ Κοιτικὸπουλα ἐμπνέονται ἀπὸ φλογερὸτατο πατριωτισμὸ καὶ λατρεῖα πρὸς τὸν Βασιλέα μας, πού ἐπανεφέρει τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν γαλήνην μεταξὺ τοῦ λαοῦ. Καὶ τὰ ἴδια αἰσθηματὰ ἐκφράζουν οἱ ἀπειρες ἀπαντήσεις αὐτῆς τῆς κατηγορίας ἀπὸ τίς ὁποῖες δὲν μᾶς ἐπιτρέπει ὁ χρόνος νὰαναφέρουμε παρὰ τίς ἰδιαιτέρως ὥρατες, δηλ. τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σπύρου Χονδρογιάννη, τῆς Δέσποινας Κωνσταντινίδου ἀπὸ τὸ Πόρτ Σάιτ, πού βρῆκε ὅτι «ὁ νέος χρόνος ἀνατέλλει ὥρα αἰς γιὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἀφῆσιν τοῦ Βασιλέα μας. Νέα ζωὴ θὰ ὑπάρξῃ. Γιὰτὶ ὁ Βασιλιάς μας εἶναι τὸ ζωντανὸ σῆμα τῆς ἐνότητος ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἐλευθέρων καὶ μὴ», τοῦ παλιτοῦ μας μικροῦ φίλου Σπύρου Λυμκουρῆ, τῆς Ὀλγας Θεοδορίδης, πού ὅταν ἀκούει ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Μπαρί νὰ λένε τό-

σα ὥρα αἰς πράγματα γιὰ τὴν Ἑλλάδα θαυμάζουν τὰ μάτια της καὶ μεγαλύνει ἡ ἐπιθυμία της νὰ γνωρίσῃ τὴ γλυκεῖα τῆς πατρίδας καὶ τέλος τῆς Ἀννούλας Παπαδάκη, πού εἶναι ἀπὸ τίς πρῶτες ἀντιπροσωπευτικὲς καὶ μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ στὴ Σ. Σ. Σ.

Ἀπ' ὅλες ὅμως γενικὰ τίς ἀπαντήσεις μιὰ συγκεντρώνει τὰ μεγαλύτερα προσόντα, δείχνει τὴ μεγαλύτερη πρωτοτυπία καὶ ἀντιπροσωπεύει ὅλες τίς ἀπόψεις. Ἡ ἀπάντησιν τῆς Ἀννας Διαντανάκη ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης. Ἀκούστε τὴν:

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Ὁ κόσμος ἔξω γιορτάζει τὸν ἐρχομὸ τοῦ καινούργιου χρόνου. Πού καὶ πού ἀκούγονται οἱ ὁροσφῆρες φωνῆς τῶν παιδιῶν πού τραγουδοῦν τὰ κάλαντα. Κοντεύουν μεσάνυχτα. Σαπλωμένη στὸ κρεβάτι μου ἀναπολῶ τὰ περιστατικὰ τῆς ἡμέρας, ὅταν ἀκούω ἕνα τριζιμου στὴν πόρτα. Μπρὸς μου παρουσιάζεται ἕνας γέρος ἀπορημάλλης με κουρασμένο πρόσωπο. Εἶναι τὸ 1936 ὁ χρόνος πού φεύγει.

Σὲ λίγη ὥρα τελειώνει ἡ βασιλεία μου, μὰ πρὶν φωνῶ μέλω νὰ μοῦ πῆς πὼς πέρασες ὅλο αὐτὸν τὸν καιρὸ, μοῦ λέει.

Στάσου νὰ δῶ τοὺς μῆνες σου, τοῦ ἀπαντῶ.

«Νάτους ἕνα-ἕνα! Ἀ! ἑσένα Ἰανουάριε, πάντα σὲ ἀγαποῦμε γιὰ τίς γιορτές σου, ἐνὸς Φλεβάρη μὲς τρώμαξες μετὰ τὸ σεισμό σου, καὶ ἐνὸς Μάρτιε μετὰ τὸ κίνημα.

Καὶ ἔτσι περνοῦν ὅλοι οἱ μῆνες σ' ὅλους ὅμως βρῶμαι καὶ καί.

Καὶ τώρα μοῦ λέει τὸ 1935 τὰς ἐντυπώσεις σου.

Ἀ! δὲν ἦσαν καὶ τόσο καλὸς, ἄλλες ἦσαν οἱ ἐλπίδες μου γιὰ σένα.

Ἐλπίζω πὼς στὸν διάδοχό μου θὰ περάσῃς καλύτερα, μοῦ λέει φεύγοντας. Τὸ ρολοὶ κτυπᾷ μεσάνυχτα.

Πάει ὁ παλιὸς χρόνος! οἱ πονημένες καρδιές γεμίζουν ἀπὸ ἐλπίδες γιὰ τὴν εὐτυχία πού θὰ τοὺς φέρει ὁ καινούργιος.

Καὶ νάτον μπαίνει εἶναι ἕνας νέος ὁμορφος, λάμπει δόλοκληρος.

Πὼς ἐλπίσεις πὼς θὰ περάσῃς τὸν καιρὸ τῆς βασιλείας μου; μοῦ λέει.

Ἐλπίζω ὅτι θὰ εἶσαι ἕνας χρόνος χαρὰς γιὰ τὴν οἰκογένειά μου καὶ ἕνας χρόνος μεγάλης εὐτυχίας γιὰ τὴν πατρίδα μου. Ὅλο νὰ σκορπίσῃς τόσο χαρὰ πού νὰ ξεχάσουμε τὰς θλίψεις πού ἀφῆσαν τὰ περασμένα. Ὅσο γιὰ μένα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ δῶ τὰ μαθητικά μου ὄνειρα νὰ ἐκπληρωθοῦν, καὶ τὴν εὐτυχία νὰκούσω τὸνομά μου ἀπὸ τὸ σταθμὸ τοῦ Μπαρί ὡς βραβεύσεις.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀννα Διαντανάκη.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μικρὸς Σπουδαστῆς.

Α' ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Ἀννούλα Παπαδάκη.

Β' ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Θάλης Βλαστός.

Γ' ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Ἀθανάσιος Ἀλευράς.

Ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς στέλνει στὸν πρῶτο βραβευμένο ἕναν χρυσόδετο τόμο τῆς «Διαπλάσεως», στὸν δεύτερο, τὴν «Ἀδελφούλα μου», παιδικὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Σενοπούλου καὶ στοὺς τρεῖς ἐπαινεθέντας ἀπὸ ἕνα Λεύκωμα μετὰ εἰκόνες τῆς Ἰταλίας.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

Ο Περικλής παράγγελε, στόν χρυσά-
[φένιον αιώνα
Νά φέρουν όσα ιστόρισαν κοσμοταρά-
[χτες θρύλοι
Και νά σμιλέψουν μάστοροι, σέ δωρι-
[κή κολώνα
Σ' αετώματα και σ' όμορφιές, με τη
[θωριά τ' Απρίλη.

Κι' ένώ χιλιάδες όμορφιές χαθήκανε
[στη λήθη
Σύ, μάς απόμεινες εκεί, άγέραςτος στά
[χρόνια,
Λές και μιά ξήσην έκλεισες στά μαρ-
[μαρένια στήθη

Εχεις κρατήσει συντροφιά την περη-
[φάνεια αιώνα,
Κι' άν τώρα έρείπια κοίτονται οί Δω-
[ρικές κολώνες
Όμως με φθόνου σεβασμό θά προσκυ-
[νούν οί αιώνες.
Δώρης Δάντης [B]

ΝΕΙΑΤΑ

Ήρθε ή Άνοιξη και σκόρπισε ά-
φθονη τριγύρω, τη χάρι και τη δροσιά.
Η φύση γεμάτη σφρίγγος και καινούρ-
για δύναμη, ξεπλημένη άπ' τόν βαθύ
χειμωνιάτικο της λήθαργο, εργάζεται
αδιάκοπα γιά νά παρουσιάσει ένα σύ-
νολο φαιδρό και όμοιο. Τά δέντρα
βγάζουν καινούργια βλαστάρια με τό
χαρκτηριστικό έκείνο άνοιχτοπράσινο
χρώμα και στις φυλλοσιές πού όλοένα
πυκνώνουν φωλιάζουν πλήθος φτερω-
τοί τραγουδιστάδες.

Τά λουλούδια ζωορόχομα, όλόδρο-
σα, χαριτωμένα, βασιλεύουν στην έ-
ξοχη, σπαρμένα, ανάμεσα στά στάρια,
δίπλα στους θάμνους, στις όχθες κελα-
ριστών ρυακιών.

Όλη αυτή ή ζωή, ή παιδρότητα και
ή νεότη πού βρίσκεται στη φύση, συ-
ναγωνίζεται σέ δροσιά και κέφι με τά
νεϊάτα, τά χαρούμενα ανθρώπινα νεϊάτα.
Είναι κι' αυτά λουλούδια, τά τρυφε-
ρά βλαστάρια της ξήσης, γεμάτα δύ-
ναμη και έλπίδες.

Τώρα πού και ή φύση είναι ζωηρή
και όμορφη δέν μπορεί παρά νά σκεφθή
και νά πείσει πού δύναμη και δροσιά εί-
ναι ποτισμένοι οί νέοι. Όπως τά λου-
λούδια είναι άμέριμα τώρα και πι-
στεύουν ότι ή σημερινή τους ευτυχία
θά είναι αιώνια, χωρίς νά υποπεύου-
νται ότι θά μαραθούν και μιά μέρα
ξερά θά τά δεχθή τό κώμα, έτσι και
οί νέοι: Ζούν ξένοιαστοι και άνεμε-
τωπίζουν τό μέλλον γελαστοί με χαρά
και αισιοδοξία. Αυτοί όμως ξέρουν ότι
θαρθούν και οί δυστυχίες. Δέν τις φο-
βούνται όμως. Είναι δυνατοί και αλύ-
γιστοι. Θά περάσουν οί μπόρες χωρίς
γά τους βλάψουν. Κι' έτσι θά μένουν

πάντα νικηταί, χαμάρια και στηρίγμα-
τα της οικογενείας και της πατρίδας
τους.

Ίσως σήμερα τά νεϊάτα νά είναι λί-
γο μελαγχολικά και σκεπτικά, μιά μού
φαίνεται πώς δέν πρέπει νά γίνεται
αυτό. Η φύση άνθίζει τώρα και θά
μείνη γιμνή τό χειμώνα. Η βροχή και
τά χιόνια θά την κτυπούν αλύπητα.
Μά ή γή βαθεία θά δουλεύει αδιάκο-
πα. Και σάν ξαναγυρίσουν τά χειλιό-
νια θά φανή τό χλωροπράσινο χνούδι
στούς άγρούς, σύνθημα γιά τό λουλού-
διμα της έξοχης. Έτσι και ή νεότη
δέν πρέπει νά μαραινεται σάν την κτυ-
πά άγέρας. Όπως ή γλότη στόν άγρό,
θά γυρίση ή δροσιά, ή δύναμη, ή νίκη,
ή έλπίδα πάλιν στά σπαθιά φτερά
των χειλιδιών. Θά ναι όλοι φαιδρόι
και δυνατοί.

Και θά φαίνεται κανείς τόσο νά βλέ-
πη τό διπλό αυτό περιβάλλο, της φύσης
και της νεότης, γελούμενο και όλανθη-
μένο.

Άγνή Καρδιά [A]

ΜΙΚΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Τό ν' άρνηθούμε τους έπαίνους των
άλλων, είναι σά νά ζητούμε νά έπα-
νεθούμε δυο φορές.

Οί άρετές χάνονται μέσα στο συμ-
φέρον, όπως οί ποταμοί στις θάλασσες.

Η πολύ μεγάλη βιασύνη πού έχουμε
γιά ν' απαλλαχθούμε άπό μιά υπο-
χρέωση, καταντάει σάν ένα είδος άχα-
ριστίας.

Η σοβαρότητα είναι ένα μυστήριο
του σώματος πού πλάστηκε γιά νά
κρύβη τά έλαττώματα της ψυχής.

Ποτέ κανείς δέν είναι τόσο ευτυχι-
σμένος ή τόσο δυστυχισμένος όσο τό
φαντάζεται.

Έχουμε όλοι άρκετή δύναμη, γιά νά
υποφέρουμε τις κακίες των άλλων.

Η άληθινή άξία είναι τό νά κάνη
και νά μόνος του, ότι είναι ικανός
νά κάνη μπροστά σ' όλο τόν κόσμο.

Ένας μυαλωμένος άνθρωπος θά
βρισκόταν συχνά σέ μεγάλη άμηχανία
χωρίς την συντροφιά των άνοητων.

Μπετόβεν [B]

Η ΝΙΝΑ ΑΡΡΩΣΤΗ

Η Βάλια σήμερα είναι λυπημένη...
Καθισμένη σιμά στο παραθύρι παρα-
κολουθεί άφηρημένα τη βροχή πού
πέφτοντας άργά, ρυθμικά, μονότονα
γεμίζει τά λακκάκια του δρόμου ένώ
άπ' τά μάτια της κυλούν άργά δάκρυα
αυλακώνοντας τά όχρά μάγουλά της.
Τό δωμάτιό της όχρά φωτισμένο
άπ' τό μικρό καντήλι πού καίει μπρός

στο εικονοστάσι έχει πάρει μιά όψη
γλυκειά, παραμυθένια. Κι' όμως ή Βάλ-
ια είναι λυπημένη...

Λίγες στιγμές πριν άκουσε αδιάφορα
τους άλλους νά λένε:

— Η Νίνα άρρώστησε...

Πόση λύπη, πόσος πόνος στη μικρή
πονεμένη ψυχούλα...

Η Νίνα, ή μεγάλη της φίλη άρρω-
στη και πόσο μακριά, Θεέ μου.

Μέσα άπ' τό όρχοφωτό του καντη-
ριού άντίκρουσε την Νίνα άρρωστη τό
κρεβάτι. Πώς καίει τό κεφάλι της, για-
τροί, φάρμακα, άπό πάνω της, καίμενη
Νίνα... και ή Βάλια είναι τόσο μα-
κριά της.

Σήκωσε άργά τά μάτια στις εικόνες
του Άντρού—ώ, πώς άντήχησε σταυ-
τιά της ή μεγάλη αυτή λέξη—και ένώ-
νοντας άσυναίσθητα σχεδόν τά χέρια
ψιθύρισε με πόνο:

— Σώστη, Χριστούλη, στο ζητώ σάν
μιά μεγάλη χάρη.

Κι' έκλαψε τόσο σ' αυτή τη στάση,
λές άπό σεβασμό πού μιά ψυχή υψώ-
νονταν στού Δημιουργού τά λουλου-
δένια πλάτια...

— Βαλλιούσκα, γιατί μένεις σκοτεινά;

Ένα τράκι και τό δωμάτιο φωτίστη-
κε με τό τεχνικό φώς. Σήκωσε τό κε-
φάλι άργά στην εικόνα έκείνου και—τί
παράξενο—της φάνηκε πώς χαμογε-
λούσε...

Νινούλα [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Τάκης γράφει στο φίλο του:
— Έκλεψα δέκα λεπτά άπ' τη μελέτη
γιά νά σου γράψω...

Η Άννα, πού κοιτάζει πάνω άπό
την πλάτη του βάσει τις φωνές:—Εί-
σαι κλέφτης, ή μιά δέκαρου κλέψης ή
χιλίες δραχμές, τό ίδιο κάνει. Νά πώς
γρήγορα νά δώσης πίσω τη δέκαρά σ'
αυτόν τόν Μελέτη, γιατί άλλωώς θά
τό πω της μαμιάς!

Άττέ Ίδαμ

Ο Δάσκαλος:—Λοιπόν, παιδιά, ποιος
δέν έμεινε ευχαριστημένος άπό την έ-
πιστοφή του Άσώτου.

Ο Μίμης:—Ο μόνος ή στευτός,
κύριε.

Γελαστός Ύπολοχαγός

Παρακαλώ πολύ δους χροστούν
τη συνδρομή τους νά τή στείλουν
τό γρηγορώτερο. Άς έχουν ύπ'
όψει τους, ότι οί συνδρομές αυ-
τές είναι ο μόνος μου πόρος ή
καθυστερήση επομένως δυσκο-
λεύει πολύ τό έργο μου πού ά-
παιτεί όχι μόνο μεγάλους κό-
πους, άλλα και μεγάλα έξοδα.

279^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Λύσεις Πνευματικών Άσκήσεων άπό
τά φυλλάδια της Γ' τριμηνίας του 1936,
Ιουνίου, Ιουλίου και Αυγούστου.

Γίνονται τέσσαρες Διαγωνισμοί Λύ-
σεων τό χρόνο με πολλά βραβεία, έ-
νας κάθε τριμηνία. Ο 279ος πού προ-
κηρύσσεται σήμερα, είναι της Γ' τρι-
μηνίας και θά διαγωνισθούν σ' αυτόν
όσοι θά στείλουν λύσεις Πνευματικών
Άσκήσεων άπό τό σημερινό φυλλάδιο
ως τό τελευταίο του Αυγούστου 1936.

Οί παλαιοί συνδρομηταί ξέρουν τους
όρους πού μένουν οί ίδιοι. Οί νέοι θά
τους μάθουν άπό τόν «Όδηγό του Συν-
δρομητού» πού πρέπει άφαιρώτως νά τόν
άγοράσουν (τιμάται δρ. 5 και ταχυδρο-
μικός δρ. 6 και 7). Γιατί στόν «Όδηγό»
θά βρούν όλους τους όρους της συμμε-
τοχής σέ κάθε Διαγωνισμό και γενικά
σ' όλη του την κίνηση.

Επειτα θάγοράσουν άπό τό γραφείο
μου χαρτί τών λύσεων ή λύσάχαρτο, ό-
που, κατά τους όρους του Διαγωνισμού,
γράφονται οί λύσεις. (Σέ άλλο χαρτί
γγραμμένες λύσεις δέν είναι δεκτές).
Θά στείλουν τό άντίτιμο (δρ. 3.50 άπό
τό Έσωτερικό και δρ. 5 άπό τό Έξω-
τερικό και θάγοράσουν μιά δεκάμπ με
13 φύλλα πού άρχίζουν γιά τις λύσεις
μιάς τριμηνίας. Όσο γιά την προθε-
σμία πού θά τις στέλνουν, αυτή σημειώ-
νεται επάνω άπό τις Πνευματικές Ά-
σκήσεις κάθε φυλλαδιού. Οί λύσεις π.χ.
του σημερινού είναι δεκτές ως την 6
Αυγούστου. Έχουν λοιπόν καιρό, όσοι
θέλουν νά διαγωνισθούν, νά προμηθευ-
θούν και «Όδηγό και Λυσάχαρτο».

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 όδός Ευριπίδου
την 5 Ιουνίου 1936

ΜΕ τό φυλλάδιο τούτο άρχίζει ή Γ'
Τριμηνία ή ή Β' έξοχηνία του 1936. Δη-
λαδή ο μόνος μας χρόνος τελείωσε, και
δέν μάς λείπουν παρά έξη μήνες γιά νά
μπούμε στόν 590. Παρακαλώ τό Θεό νά με
βοηθή στο δύσκολο έργο μου, πού είναι ή
χαρά τών χιλιάδων παιδιών. Άλλά και
τά παιδιά πρέπει νά με βοηθήσουν γιά νά
τά βγάλω πέρα; νάνεώνουν έγκαίρως ή συν-
δρομή τους και νά ξεπαθώνουν όσο μπορούν
τά παιδιά άρχίζεις και ο νέος Διαγω-
νισμός Λύσεων. Διαβάστε την παραπάνω
προκήρυξη και συμμορφωθείτε όσο θέλετε
νά λάβετε μέρος. Άπό τους πιο διασκεδα-
στικούς, μά και τους πιο ώφέλιμους είναι
αυτός ο Διαγωνισμός. Και τό πνεύμα ό-
νεί, και τις γνώσεις πλουτίζει, αναγκά-
ζοντας τόν διαγωνιζόμενο νά ψάχνη δια-
κόμα βέβαια—Δεξιά, Ιστορίες, Γεωγρα-
φίες, Μυθολογίες και λίγο άπ' όλα...

Ζέφυρε, διάβασε όλες αυτές τις εκθέ-
σεις. Δύο-τρεις μού φάνηκαν έξαιρετικά
καλογραμμένες και θά μπορούσε βέβαια νά
δημοσιευθούν στη Σελίδα Συνεργασίας και
νά φηγοράρουν ανάμεσα στά πολύ καλά
κομμάτια. Δυστυχώς, αυτό τό παραμύθι ή
ή παράδοση δέν είναι κατάλληλη γιά τό
περιοδικό μας. Ο καθηγηγής σας έκαμε
βέβαια πολύ καλά νά σας βάλη νά την εκ-
θέσετε, άφορ, υποθέτω, είναι και παράδο-
ση του τόπου σας. Άλλο ζήτημα άν δέν
κάνη γιά μένα. Άς είναι, άλλη φορά
μπορεί νά σας δώσω κάτι παιδικώτερο,
καταλληλότερο, κι' ή εύγενική έπιθυμία

της τάξης σας νά εκπληρωθή. Χαίρω πο-
λύ γιά τάλλα πού μού γράφετε.

Τι κρίμα, Μπετόβεν, πού αυτή ή φω-
τογραφία του τάφου του Ψυχάρη, όπου
φαίνεται και σύ, νά μην είναι καθόλου
καθαρή. Άλλοίωτικά θά την έδημο-
σίεωα και θάδελπαν και τά παιδιά μου πώς
είναι ο παραθαλάσσιος, ο ποιητικός τάφος
του μεγάλου Χιώτη, πού άναμόρφωσε τη
νεοελληνική γλώσσα της πεζογραφίας. Είδα
και την έπίσκεψή σου στο γηραιό κι' ένδο-
ξο ποιητή Κωστή Παλαμά. Ώ, άξέχαστη
θά σου μείνη αυτή ή ήμερα, και τί καμή-
λιο τό αντίτυπο της «Τρισεύγνης» πού
σου χάρισε με την αυτόγραφή άφιέρωση!

Περμένε ακόμα λίγο, Τζέννη, και θά
ίσως άν έμάνταφες καλά ή όχι τό τέλος
του «Μάρμαρα Μακροπόδης». Άντως είν'
ένα πολύ εύτυχημένο τέλος, πού θά ευχα-
ριστήση όλους τους φίλους και θαυμαστές
της άτίθασης μά καλής κι' έμπρόστατης
αυτής Γούνη Χάρω γιά την έπιτυχία της
γορητής πού έκαμε τό Γυμνάσιό σας.

Η Σαλωνίτσα μού γράφει: «Έξακο-
λουθώ νά διαβάξω τό βιβλίο πού μού έ-
στειλε γιά δώρο ο Ραδιοφ. Σταθμός του
Μπάρ. Είναι θαυμάσιο. Συγχρόνως με τά
νά μαθαίνω και περισσότερες λέξεις γαλλι-
κές κι' έτσι πλουτίζω τό λεξιλόγιό μου».

Η Ίδια μού γράφει μ' ένθουσιασμό και γιά
τάποκαλυπτήρια της προτομής του Πολέμη.

Νά μού γράψης, Χιωτοπούλα, όσο συ-
χνά θέλεις, δέν μού είναι καθόλου «βαρύ».
Όλα τά παιδιά μου είναι εύπρόδεκτα, και
μάλιστα εσύ πού είσαι όρφανούλα και «δυο
πράγματα στόν κόσμο σέ κάνουν νά ξεχνάς
κάπως την όρφάνια σου: ή Διάπλασι και
τό ξωκλήσάκι της Παναγίας της Δακρυρ-
ροούσας. Ναι, παιδί μου, νά πηγαίνης στο
ξωκλήσάκι αυτό «τό ξεχωριστό άπό τους
άλλους» και νά μού γράφεις. Σου έ-
στειλα 4 τετραύλια.

Φρονάει, Πολυλογού, πώς τά παιδιά
διορθώνονται καλύτερα όταν τά συγχωρή
κανένας παρά όταν τά τιμωρή. Αυτό δέν
είναι άπόλυτο. Μού φαίνεται πώς όστερ'
άπό δυο-τρεις συγγνώμες πρέπει νάκούου-
θ ή και μιά τιμωρία, γιάτί πολύ πιθανό τό
τέταρτο παράπτωμα νά έγινε με την Ίδια
πώς κι' αυτό θά συγχωρηθή όπως τάλλα
τρία... Για τό ζήτημα της άναγγελίας
των βαθμών, έγω έβρω καλά—και πιστεύω
τό—πώς τά περισσότερα παιδιά μου, γιά
νά μην πω όλα, τό κάνουν χωρίς όπισθο-
βουλία ή έπίθεση, παρά γιά νά μού με-
ταδώσουν τη χαρά τους, όταν οί βαθμοί
είναι καλοί, και νά μού δείξουν την πρό-
δο τό τους, πού έβρω πώς μ' ενδιαφέρει.
Κι' ή μεγαλύτερη άπόδειξη είναι πώς πολ-
λές φορές μού άναγγέλλουν όχι και τόσο
καλούς βαθμούς. Άφορ λοιπόν μού λένε με
τόση ειλικρίνεια πώς σ' ένα-δυο μαθήματα
δέν πήγαν καλά και πήραν 5 ή 6, γιάτί
νά μη μού πουν πώς σέ άλλα πήγαν λαμ-
πρά και πήραν 9 ή 10; Κι' έν' άλλο ά-
κόμα πολύ ένδοξο: ένα άριστο άριστο,
ένα σχολικό βραβείο, μιά μεγάλη διάκριση
παιδιού μου, πολλές φορές τά μαθαίνω όχι
άπ' αυτό τό ίδιο, άλλ' άπό τρίτους—ένα
συμμαθητή, μιά συμμαθήτρια. Και τό τε-
λευταίο, σπουδαίον: Όταν ένα παιδί
μου μού γράφη «τελείωσα τους διαγωνι-
σμούς και τώρα περιμένω τάποτελόμενα»,
έγω τού απαντώ: «Σέ παρακαλώ νά μού
τά γράψης».

Ξενιτεμένη, έλαβα και τό γράμμα σου
πού τό άρχισες στις 17 Μαΐου και τό τε-
λείωσες στις 24. Τώρα, πιστεύω, είναι όλα
έν τάξει. Κι' έδω έχουμε συνειστές, βο-
χέες και δροστές. Για πώς δέν είναι βέβαια
δυσάρεστο οί γεωργοί όμως παραπονού-

ται πολύ πού δέν έστρωσαν ακόμα οί και-
ροί και δέν άρχισαν οί ξέστες. Οί βροχές
του Μάη βλάπτον και τά όπωροφόρα και
τά δημητριακά.

Χαίρω πολύ, Δώρη Δάντη, γιά την
πλατύτερη γνώριμιά. Πολύ ένδιαφέρων τό
γράμμα σου και λυπούμαι πού δέν έπιτρέ-
πει ο χώρος νάπαντήσω σ' όλα πού γρά-
φεις. Τό βιβλίο αυτό του κ. Σκ. δέν τό εί-
δα, έπομένως δέν έβρω άν θάταν κατάλ-
ηλο νά τό συστήσω άλλα του πού είδα,
δέν ήταν. Τό περιοδικό αυτό είναι κομ-
μουνιστικό και κρίνει τόν Παλαμά άπό την
άποψη του. Τέτοιες κρίσεις δέν είναι κα-
θόλου αντικειμενικές και πάντα ταϊρι-ταϊρι
μ' έκείνες τις άλλες πού δικαιοτάτα κα-
τακρίνεις.

Γι' άλλους δέν έχω σήμερα τόπο. Ζού-
πα στο Νερό, Τζιτζιφιόγκα, Σανθή
Υδραίοπούλα, Ροζελάντια, Ταγγιά,
Τσουννιά, Δεπτή Καρδούλα, Αυδία,
Κωνσταντίνη ΙΒ', Βάνδα, Μελιτάλα-
χη, Μάνε, Άνεμοζάλη, Μαγεμένο Βιο-
λι και Γελασία—καλά του πού είδα,
δικά σας ώραία γράμματα διάδασα με με-
γάλη ευχαρίστηση, ξετέλεσα τις παραγ-
γελές σας και τώρα περιμένω νά μού έ-
ναγράψετε.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν έγκρίνεται, ούτε άνα-
νέωνεται, άν δέν συνοδεύεται άπό τό δικαίωμα,
δρ. 10.—Τά έγκρινόμενα ή άνανεούμενα ισχύουν
ως την 30 Νοεμβρίου 1936. Όσα συνοδεύονται άπό
Α. άνήκουν σέ άγρία, και όσα άπό Κ. σέ κορίτσια

Νέα Ψευδώνυμα: Πλωτάρχης, κ.
(=). Ροκαμβόλ, ά. (άόρατος). Ντέτε-
κτιβ «Ζ. Ρ.», κ. (μυστηριώδης).
Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Νεά-
νις του Ιονίου, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Ε. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Τά περασμένα»
του Εύθυμου. Ένταλώς άτεχνό. Δέν
καταλαμβάνει κανείς τί θέλει νά πη.
—Διαβάξοντα παλιά γράμματα» της Δε-
πτής Καρδούλας. Πολύ άπαισιόδοξο και
μελαγχολικό. Γράψιμο άρκετά καλό. Δια-
λέγεται πιο κατάλληλα γιά την ηλικία σας
θέματα, πιο αίσιοδοξα, πιο εύθυμα.—
«Η περιέργεια τιμωρείται» της Β.Β.Β. Πολύ
μετροβέμιο γράψιμο, πολλές περιττολογίες.
«Άν ήταν άπλούστερα διατυπωμένο, θά ή-
ταν πολύ νόστιμο.—«Μαρτυρίες κακο-
καίριες» χωρίς ύπογραφή. Η χρησιμοποίη-
ση του θέματος είναι άρκετά πρωτότυπη,
άλλά τό γράψιμο δείχνει πέννα άγνημονη-
τή ακόμη. Άς έξακολουθή ο άνθρωπος φίλος
και καί άς προσέξη νά κίνη πιο σωστή
τη γλώσσα του.—«Εκδρομή» της Χιωτο-
πούλας. Άδύκιο. Δείχνει όμως άνθρωπο
πού χαίρεται τις φυσικές όμορφιές.—Άνα-
μνήσεις του Ριφωνιδάνου Ναύτη. Πολύ
κακογραμμένο. Δέν μπόρεσα νά βγάλω
νόημα.—10. Άπρίλιο 1826» της Χρυσής
Πεταλούδας. Ήρθε άργά και είχε χά-
σει την έπικαιρότητα του. Έχει πολύ σόμ-
φο και κοινές εκφράσεις. Πρέπει όλα, και
τά ιστορικά γεγονότα ακόμη, νά τά περι-
γράφουμε με κάποια πρωτοτυπία, μ' ένα
δικό μας τρόπο.—«Κακό είναι τό ζάρι» της
Π. Π. Π. Άρκετά καλογραμμένο, άλλα
τό θέμα ακατάλληλο γιά τη Σελίδα μας.—
«Μ' άρέσει» της Ίδας. Πολύ άνώμαλη
συγχωρία. Ώς ακύφη πρωτότυπο, καθώς
καταλήγει στο ότι περισσότερο άπ' όλα
άρεσει στή νεαρή ποιήτρια ή Διάπλασι,
άλλά δημοσιεύω δέν είναι.—«Άλυτο
πρόβλημα» της Σ. Ο. Σ. Νόστιμο τό θέμα,
άλλά στή έκτέλεση είναι κάπως χαλαρό.
Ο διάλογος τραβάει πολύ σέ μακρος.—
«Η άνοξη» του Σ. Παπαεμμανουήλ.

νον έκείνοι που έχουν ψευδώνυμο μπορούν να στέλνουν κομμάτια τους για δημοσίευση στη Σ. Σ. Σ., όπωςδήποτε όμως το ποιημάτι: του νεαρού συνδρομητή μας δεν είναι δημοσίευσιμο: θέμα κοινό, άτεχνη στιχογυρία. — «Χωριάτικο Πάσχα» του **Χιμαίριου**. Ήρθε πολύ άργά και δεν ήταν τόσο εξαιρετικό ώστε να δημοσιευθεί και χωρίς να είναι επίκαιρο. — «Πάσχα» του **Αφροστέφανου Κύμα**. Το ίδιο θα πω και γι' αυτό. — «Ανοιτιάτικες εικόνες» και «Είς την έορτήν του Βασιλέως μας» της **Ροδίας**. Το πρώτο έχει κοινό θέμα και κοινές φράσεις. Για το δεύτερο την συνεχήρην κιάλας στην αλληλογραφία. Δείχνει ελκρινές αίσθημα και συγκινητική απέλεια, αλλά ως ποίημα έχει πολλές ελλείψεις για να δημοσιευθεί στη Σ. Σ. Σ. — «Επειδή έχουν μαζευτεί πολλά άπορριφθέντα, παρακαλώ όσους μου έχουν στείλει κομμάτια πριν από τις 25 Μαΐου, να έλυσαστέλουν αν θέλουν, χωρίς να περιμένουν να ιδούν την άπορριψη σ' αυτή τη στήλη. Άρκει στο νέο κομμάτι να σημειώσουν αντί για ποίο το στέλνουν και να προσθέσουν: «Σύμφωνα με τη δήλωση του 27ου φύλλου». — Θα εξακολουθήσω.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: **Μικρούλαν Τραλά** (καλή επιτυχία στις εξετάσεις: εύχαριστώ και για τις προσπάθειες που καταβάλλεις για ξεπάθωμα· περιμένω το κομμάτι· μην τάφινες όλα για την «τελευταία στιγμή»!) **Ερείκη** (έλαβα, εύχαριστώ· σου στέλνω την εύχή μου για τις εξετάσεις και περιμένω, ύστερ' απ' αυτές, ένα πιο μεγάλο γράμμα·) **Σίγκφριντ** (δυσανάνωστο το γράμμα σου· μένο πως ζητείς 2 τετράδια· μπόρεσα να διαβάσω και σου τα έστειλα·) **Ατρόμητον Θαλασσοπόρον** (έστειλα λυσόχαρτο, 6 τετράδια και 2 Αευκώματα· ένεκρίθη, καθώς θα είδες, και το ψευδώνυμο·) **Αντώνιον** **Αλ. Κωστάλαν** (εύχαριστώ πολύ για το ξεπαθώμα· έστειλα τα φυλλάδια στο νέο μου φίλο κι' έλπίζω να μου γράψι κι' ο ίδιος· μά και σύ που έκαμες την καλή αρχή, έλπίζω να εξακολουθήσης·) **Τριανταφυλλάκι** (λυπήθηκα γι' αυτή την περιπέτεια· ή άδελφή σου είναι τώρα καλά·) **Αρνάκι** (μέ χαρά έλαβα γράμμα σου ύστερ' από καιρούς και ζαμάνια· ό «κλάδος» αυτός είναι πάντα προσδοφόρος στην Αθήνα, γιατί μοιλονότι τον καλλιερροδν δλοένα και περισσότερο, ό πληθυσμός έχει αύξησει πολύ, οι καλοί είναι σχετικώς πάντα λίγοι, κι' έτσι μπορούν να βρίσκουν εργασία όλοι· ώστε αν είναι μόνο αυτό, μη διατάσης·) **Πονεμένη Καρδιά** (χαίρω που έγινες καλά· πολύ μ' εύχαρίστης το γράμμα σου· αυτό που μου προτείνεις στο τέλος το δέχομαι πολύ εύχαρίτως· άλλωστε και πολλά άλλα παιδιά μου τό κάνουν·) **Μελαχροινή** **Αμαζόνα** (αυτά, παιδί μου, έχει ό κόσμος και πρέπει να κάνης ύπομνη· περαστικά της μαμμάς· το αντίτιμο των Μ. Αγγελιών μπορείς να μου το στείλεις σ' ελληνικά γραμματόσημα, αλλά να μου τις έναγράψης·) **Κουκουράτσαν** (έδην μοίσευσα την Αγγελία, έρτεία και 5 τετράδια και μένει στη διάθεσή σου υπόλοιπα δρ. 27· πολύ όρατα γιορτάσαμε την 25 Μαρτίου·) **Μιχαήλ Κομνηνόν** (έξετάσεα·) **Αμαρυλλίδα** (δεν είναι «είκ του φυσικού»· το παιδάκι ντύθηκε εύζωνάκι, ποζάρησε και τό φωτογράφησαν· αί εικόνες που δημοσιεύουν συνήθως είναι **έντονα**· παράμενα ξαφνικά, χωρίς να ποζάρη τό παιδί·) **Βασιλικών Νεφερίτη**, **Τσιδα** κτλ. κτλ. **Είς όσας** επιστολάς έλαδα μετά την 25 Μαΐου, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ του νέου 27ου Διαγωνισμού Λύσεων. Ίδε την προκήρυξη εις την προηγούμενη σελίδα. Αί λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 6 Αύγουστου.

312. Συλλαβόγραφος

Τό πρώτο κοινός σύνδεσμος.
Τό δεύτερο σ' ελληνική
Μεγάλη χώρα κατοικεί.

Κι' ένα όρυκτο τό σύνολο,
Πού χρησιμεύει στη ζωή.
Γιατί θερμαίνει και κινεί.

Δένιφεν

313. Στοιχειόγραφος

Αν της κόπης τό λαιμό της
Χωρίς να τη λυπηθής,
Κάποια πόλη της Τουρκίας
Πέλαγο θά γίνη εύθύς,

Μικρός Σπουδαστής

314. Μεταγραμματισμός

Κοίταξε μη με πειράξεις,
Είμαι άκρόπολη ιερή...
Μά κεφάλι σάν μου άλλαξής,
Λευκή στρώνουμαι στη γή.

Τζιλ

315. Αίνυμα

Χωρίς καμιά μεταβολή
Τόνομα τούτο δυό δηλοί:
Κάτοικο χώρας της Ασίας,
Τρανό ποτάμι της ίδας.

Συριανός

316. Έπιγραφή

Σ Π Ι Ν Ο Α Ι
Η Ι Α Υ Τ Σ Ο
Ρ Ρ Θ Μ Ο Σ
Τ Ε Σ Α Ι Ν Ι
Α Π Ε Σ Ρ Ω Ε

Ζητείται ή άνάγνωσις

Πριγκιπ Σερβιν

317-321. Μαγικόν Γράμμα

Τη ανταλλαγή ένός γραμματός εις έκάστην των κάτωθι λέξεων δι' ένός άλλου, πάντοτε τού αυτού, να σχηματισθούν, άνευ άναγραμματισμού, άλλαι τόσαι λέξεις:

νόμος, κράνος, Αίμος, φόνος, άλλάς.
Μπατερφλάυ

322. Άκροστιχίς

Τάχρικά των κάτωθι ζητούμενων λέξεων άποτελούν έξάρτυμα πλοίου:

1, Βυζαντινός Αυτοκράτωρ· 2, Πτηνόν και μηχανήμα· 3, Έξοχος στρατηγός Αθιναίος· 4, Όραίν άνθος και μυθολογικός νέος· 5, Γεωμετρικόν σχήμα· 6, Μουσικόν όργανον.

Ευάγγελος Δ. Δημητριάδης

323. Γρίφος

λι λι λι εβ
λι λι λι λι εβ εβ
λι λι λι λι λι σ γες ου!
λι λι λι λι λι λι εβ εβ
λι λι λι λι εβ
Αγγουρολογιότατος

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 12

129 Σίκινος (σύ, κείνος). — 130. Χολομών-Σολομών. — 131. Καλός-κάλος. — 132. Ό Εάνθος, ή Εάνθη. — 133.

Π Τ Σ 134. ΕΠΙΧΑΡ-
Η Ι Ο ΜΟΣ (Παράσχος,
Ν Β Ι ιράς, χαρά, Αχοίς,
Τ Α Μ Ε Σ Ι Σ Ρέα, Μόσχα, όρα-
Φ Ρ Ι μα, Σάμος). — 135.

Λ Ι Ο Τό πτεροτόν είναι
Α Σ Σ τό Α: Άρμενία,
ΧΑραυγή, ΈκΑβη, Λίβανος, ΌμέΓΑ,
Όβελίς, Σικελία=ΑΧΕΛΩΟΣ. — 136-
140. Δρύς, Δαρείος, Δούρειος, Δώρος,
ιδρώς. — 141. Τρείς τά ύπεσχημένα (τυ-
ρί, τά ύπ' αίσχη, μ' εν α).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 τό πολύ λέξεις με άπλά στοιχεία δρ. 6, τό έλάχιστον τίμημα. Πέραν των 10 λέξεων 60 λεπτά ή λέξις με παχέα δε στοιχεία δρ. 1 και με κεφαλαία δρ. 1, 50. Ό χωριστός στίχος δρ. 5. Οι μη συνδρομηταί πληρώνουν τα διπλά. Η προπληρωμή είναι άπαραίτητη.

[ΑΣ'—414]

Συνέχεια άποκαλύψεων: Νατάσσα=Καδ-
θαδία, Πόλις των Όνείρων=Κοκαλί-
δου, Λάτρις του Βουνού=Τοσκούρα, Ήχω
του Έρμάνθου=Μάρκου, Καμέλια=Τσα-
παλίρα, Ρίτσα=Παπαγεωργίου, Τζοκόντα
=Κεραμάρη, Χάρου Μπώρ =Καδθαδίας,
Ραζεντά=Καρδούνη, Παπρικα=Τοσκούρα.
(Έπεται συνέχεια). ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ

[ΑΣ'—415]

Ζουζού τί κάνει τό «ντοντό» και ή
πλιακούτα; Ναί, μὴν ξεφανάξου. Για
να μάθης να ξεχωρίζης άλλη φορά τους
σημαιοφόρους από ένα...

Πλωτάρχη

[ΑΣ'—416]

Εϋθυμε Σημαιοφόρε, Μὴν βγάξεις ά-
χνα γιατί σε ξέρω. Σε λίγο θ' άπο-
καλύψω τό «παρτακλό». Μὴν σε πιάνει
«λαχτάρα», Χαιρετίσματα στο... «Χιο-
νέτο». Χί! Χί! Χί! Μὴν κάνεις φόρος.

Πλωτάρχη

[ΑΣ'—417]

Κυκλαμιά πές στη φίλη σου τη Φοίβη
σουλπητηρία για την άποκαλύψη.

Πλωτάρχη

[ΑΣ'—418]

Διαπλάσπουλα-ες, για να σας γνωρί-
σουμε καλά, να ανταλλάξουμε γραμ-
ματόνια και τετραδικία, βαπτιστήκαμε
Χαμαιλέον και Άσπρος Κόρακας. Σας
χαιρετούμε με την καρδιά μας και περιμέ-
νουμε στην διευθύνη: Έλευθέριον Παζί-
ναν, Βροντάων Χίου.

[ΑΣ'—419]

Αροακιάδα Νο 7 και Σελογιαόστρα
εξαδελφούδες μου χαιρετώ ιδιαίτέρως.

[ΑΣ'—420]

Ο Αθως πρό του κινδύνου να χάση
την φωτογραφική μηχανή, αυτοκτό-
νησε... μόνος του. Μπράβο, παληά μου
γείτονα. Τί, κουτός γίνεσαι;

[ΑΣ'—421]

Αλληλογραφώ και ανταλλάσσω Μ. Μυ-
στικά με όλους-ες. Ιδιαίτέρως περι-
μένω από τους Γελαστόν Υπολογισόν,
Μπετόβεν, Μύρτιδα, Δ/οις Ίωάννην Θεο-
δόσσην, Τράπεζα Αθηνών, Ζάκυνθος διά
Ντέτεκτιβ Φάντασμα

[ΑΣ'—422]

Ιδρύεται Σύλλογος «ΑΣΠΡΗ ΜΑΣΚΑ». Ί-
Σκοπός: ξεπαθώμα, άποκαλύψεις. Πρόε-
δρος: Ντέτεκτιβ Χ'. Αντιπρόεδρος: Μάρτιν Μπέρκ. Ταμίας: Ντέτεκτιβ «ΖΡ». Μέλη: Ροκαμβόλ.

[ΑΣ'—423]

Αποκαλύψεις: Ακακία, Μικρό Άρμα-
λο=Σαράτση, Σανσελώρ=Κανάκης.
(Διαφύσεις δεν μας πτόδν). Νατάσσα=Κα-
σιμάτη. Μπόζαμπο=Κατσιγιάννης. Κινε-
ζούλα=Λιαναντιανάκη. Πάν=Δουδαλέτ-
λης. Κοντέτοα Μαρτίσα=Άποστολοπού-
λου.

[ΑΣ'—424]

Ν. Α., εις την επίδειξιν ήσουν θεαπεσία.
—Ηλιόλουστη, να μη γελάς πολύ
μέσα στο μάθημα.

Εϋθυμος Σημαιοφόρος